

Kymin Paperiteollisuus Oy:n julkaisu 54. vuosikerta

Kymmene Oy on perustanut Pohjois-Valkealassa sijaitsevalle Repoveden alueelle, suojellisesti arvokkaan ydinalueen lähelle, noin kilometrin mittaisen metsäpolun. Sivulla 6.

Juhannus oli happivalkausprojektin kiireisintä aikaa. Juhannuksen jälkeen otettiin käyttöön mm. 5000 kuutiometrin sakeamassatorni. Sivulla 10.

Verlan lomakylää varattu mukavasti. Ulkopaikkakuntalaisten kiinnostus lisääntynyt. Sivulla 14.

Kesäharjoittelijoilla vapaa-ajan toimintaa aikaisempien kesien tapaan. Sivulla 16.

8.7.1994

Pääjohtaja Harri Piehl (oik.) ojensi PK 7:n miehistön edustajille Aleksander Schoschkoffille, Erkki Siirilälle, Heikki Tuomiselle ja Mikko Laineelle kunniakirjan tuotannon tehostamisesta. Vasemmalla tehtaanojohtaja Boris Sundholm ja toimitusjohtaja Pehr-Eric Pätt.

Kymin PK 7 ja Chapellen PK4 parhaat tuotannon tehostajat

Kymmene Oy:n paperiteollisuuden tuotannon tehostamisprojektin toinen osa onnistui hyvin. Toimialoitteena tavoitteena oli saavuttaa vuoden 1993 keskimääräiseksi tuotannoksi vuoden 1992 loppupuolen tavoitetaso. Tavoite ylitettiin ja vuosituotanto kasvoi noin 300 000 tonnilla, joka ylittää tavoitteen 40 000 tonnilla.

Tuotanto nousi vuosina 1991-1993 yhteensä 10,6 prosenttia, josta viime vuoden osuus oli 5,1 prosenttia. Hienopaperit-toimiala paransi tuotantoaan 11,4 prosenttia ajalla 1991-1993. Vuosien 1992-1993 osuus parannuksesta oli 4,3 prosenttia. Aikakauslehtipaperien tuotanto nousi koko aikana 8,4 prosenttia ja 4,3 prosenttia 1992-1993.

Tulokset koneittain

Varsinaisia sijoituksia laskettaessa verrattiin lähinnä muutoksia 1992:n ja 1993:n tilanteissa. Asetetut tavoitteet vaikuttivat lopputulokseen vain vähän. Tämän sijoituslaskennan mukaan olivat parhaita hienopaperitoimialalla Kymin PK 7 ja aikakauslehtitoimialalla Chapelle Darblayn

Jatkuu sivulla 7.

"Menestys monen osatekijän summa"

"PK 7:llä paperia tuotetaan on-machine menetelmällä eli paperinvalmistus ja päällystys tapahtuvat samalla koneella yhtäjaksoisesti. Tällaisessa tuotanto- ja tuoteympäristössä pie-

netkin parannukset helpottavat suoraan seuraavien pullonkaulojen poistamista", toteaa PK 7:n käyttösinsinööri Pekka Rekula.

Koneella onkin Rekulan mukaan tehty jatkuva teknistä kehitystyötä samanaikaisesti kuin markkinoinnin panostus on kasvanut.

"Asiakkainamme on vaativia jatkojalostajia, joiden tyytyväisyys näkyy kasvaneina tilauserinä. Kun lajikohtaiset määrät kasvavat, koneen ajettavuus kasvaa. Ajettavuus heijas-

tuu laadun tasaisuuteen ja parantaa tuotantotehokkuutta."

"Tärkeintä on kuitenkin ollut henkilöstön työ tuotannon tehostamiseksi. Kunnossapidon onnistunut toiminta on näkynyt seisokkiaikojen ja -määrien pienemisenä tällä kunnossapidollisesti varsin haastavalla koneella. Koulutukseen on panostettu käyntiinlähdestä alkaen."

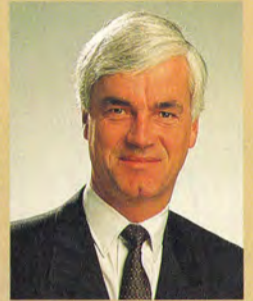
"Onnistuminen on siis monen osatekijän summa", päättää Rekula.

Johan Furuhjelmista Kymin toimitusjohtaja

Kymin Paperiteollisuus Oy:n toimitusjohtajaksi on nimitetty dipl.ekon. Johan Furuhjelm, 48. Furuhjelm seuraa tehtävässä Kymmene-konsernin hienopaperit-toimialasta vastaavaksi varatoimitusjohtajaksi siirtynyttä tekn.lis. Pehr-Eric Pättiä.

Toimitusjohtaja Furuhjelm siirtyy uuteen tehtäväänsä BASF Oy:stä, jonka toimitusjohtajana hän on toiminut vuodesta 1987 alkaen.

Toimitusjohtaja Furuhjelm oli ennen BASF Oy:lle siirtymistään Kymin kartonki- ja jalostusteollisuudesta vastaava johtaja. Kymin palvelukseen Furuhjelm tuli vuonna 1972 ja toimi useissa myyntitehtävissä sekä kotimaassa että ulkomailla.

Johan Furuhjelm

"Lukkarinrakkautta"

"Ratkaiseva syy siirtymiseeni Kymille on tietty lukkarinrakkautta paperiteollisuutta ja etenkin Kymiä kohtaan", toteaa Kymin Paperiteollisuus Oy:n uudeksi toimitusjohtajaksi loppusyksystä siirtynyt diplomi-ekonomi Johan Furuhjelm.

Furuhjelm on johtanut vuodesta 1987 lähtien maailmanlaajuisen kemianteollisuuden yrityksen BASF:in Suomen toimintoja. BASF Oy toimittaa teollisuudelle väriaineita, vaahdonestokemikaaleja, retentio- ja flokkautusaineita, sideaineita, valkaisu- ja öljynjalostamotuotteita ja muoviraaka-aineita.

Johan Furuhjelm on "vanha" kymiläinen, sillä hän tuli Kymi-yhtiön palvelukseen ensimmäisen kerran jo vuonna 1972. Toimittuaan vientitehtävissä Star-tehtaalla Englannissa Furuhjelm siirtyi käynnistämään Kymmene Star -myyntiyhtiötä Tanskaan. 1970-luvun puolivälissä hänet nimitettiin apulaisjohtajaksi paperin markkinointiosastolle ja 1980 Kymin paperitehtaan myyntijohtajaksi. BASF:lle Furuhjelm siirtyi kartonki- ja paperiteollisuudesta vastaavan johtajan toimesta.

"Koen Kymin kehittämisen haasteena, mutta myös eräänlaisena kotiinpalaamisena", toteaa Johan Furuhjelm ja lisää aikomuksenaan olevan siirtymään asumaan Kuusankoskelle. "Johtajan/valmentajan pitää olla eturivissä. Ei joukkoja etäältä johdeta."

Sopukaapin seitsemästä avaimesta yksi oli Eija Kurton hallussa. Oikealla toimitusjohtaja Pätt.

Sopukaappi avattiin

Seitsemän henkilöstön edustajaa ja toimitusjohtaja Pehr-Eric Pätt avasivat Koskelan aulaan viime vuoden keväällä Kymin Nousee -projektin päätteen sijoitetun, kahdeksalla lukolla varustetun "sopukaapin".

Kaapin avaaminen ja sen sisällä olleen konjakkipullon

yhteinen nauttiminen olivat symboleina sille, että viime vuonna toteutetun Kymin Nousee -projektin taloudelliset tavoitteet saavutettiin ja että ideoiden toteuttamiseen löytyi riittävästi sopua.

"Korkatun" konjakkipullon tilalle sijoitettiin kuitenkin uusi. Miksi? Siitä kerrotaan sivulla 4.

POVARI

TYÖLLISTÄMISEN
UUSI STRATEGIA

Kesän ja lomien ohella ovat mieltä alkaneet lämmit-
tää viestit Suomen taloudellisen tilanteen kohe-
nemisestä. Kansantuote on viennin ansiosta
kääntymässä nousuun ja varsinainen suurlama ohittu-
massa. Tästä huolimatta olisi kuitenkin mitä suurinta
itsepetosta kuvitella, että syvä kriisi olisi jo ohimennyt
aikaa. Taloutemme kaksi suurta tasapainottomuutta –
valtion talouden jatkuva velkaantuminen ja korkea työt-
ttömyys – ovat ja pysyvät pitkään piikkinä hyvinvoinnis-
sa.

Ongelmia on ollut ennenkin. Tänä päivänä ne ovat
kuitenkin toista suuruusluokkaa ja monimutkaisempia,
eivätkä entiset konstit enää pure. Valtion budjettivaje
korjaantuu vain määrätietoisella, pitkän ajan tiukalla
finanssipolitiikalla. Tiukat raamit ovat toisaalta rajoite
vanhan ajan keyneslaiselle talous- ja työllisyyspolitiikka-
ajattelulle – valtio huolehtii lapsistaan kehdestä hautaan.
Päinvastoin kuin ennen, voi työllistäminen siten nykyolois-
sa tapahtua pääasiassa **yksityisen sektorin** – ei
julkisen – **laajenemisen kautta**.

Vuosikymmenet Suomessa uskottiin, että hyvin-
vointi syntyy vain lakeja säätämällä. Näin myös työvoi-
man kasvu perustui pääasiassa lainsäädäntöön eikä
taloudellisten mahdollisuuksien punnintaan. Runsaan
20 vuoden aikana on Suomen säädöskokoelmassa
julkaistu 50 000 sivua erilaisia säädöksiä. Ja joku meillä
vielä tuskailee EU-byrokratia!

Työllistämiskerroyden noudatti kaavaa: mitä enemmän
säädöksiä, sitä enemmän tarvitaan työvoimaa niitä
valvomaan ja toteuttamaan. Julkisen sektorin työllisyys
onkin kasvanut vuodesta 1970 lähtien 251 000 hengel-
lä. Vuonna 1960 Suomessa oli jokaista tuhatta asukas-
ta kohti 70 julkisen sektorin eri tehtävissä toimivaa
"virkamiestä". Tänä vastava luku on jo 140. Menot
ovat moninkertaistuneet; palvelut tuskin parantuneet,
mikäli on uskomista kansalaisten valituksiin luukulta-
luukulle -järjestelmän vaivalloisuudesta.

Menneitten vuosikymmenien ideologia henki yritys-
vastaisuutta. Normitalous katsottiin markkinataloutta
etevämmäksi. Tämän seurauksena yksityinen sektori
kuihtui – vuodesta 1970 lähtien työvoima väheni siellä
380 000 hengellä – eikä se enää kyennyt huolehtimaan
julkisen sektorin kautta jaettavien varojen hankkimises-
ta. Yksityisen sektorin kriisi laajeni koko kansantalou-
den kriisiksi. Tilaan, joka ei kestänyt vastoinkäymisiä:
taloudellisen kasvun pysähtymistä, lamaa, työttömyyt-
tä, pankkiongelmia ja velkaantumista.

Työllistämistrategiassa onkin tapahduttava 180
asteen käännös. Menestyvä yritys on myös työntekijän
etu, sanoi aikoinaan jo SAK:n entinen puheenjohtaja
Niilo Hämäläinen. Kääntäen tämä merkitsee sitä, että
yrityksen tuloksen liian innokas ulosmittaus on yhtä kuin
huonoa työllisyyspolitiikkaa. Kun yrityksen kilpailukyvyyn
merkitys aineelliselle hyvinvoinnille tunnustetaan, para-
nee ajan mittaan myös työttömyys.

Äänestäjiä sopii yrittää jujuttaa, mutta markkinoita
ei voi pettää. Näin yksityinen sektori joutuu aina mitoit-
tamaan toimintansa ja laajenemisensa olemassa oleviin
realistisiin mahdollisuuksiin. Tässä yhtälössä yrityksen
kannattavuus on ehdoton edellytys investoinneille, in-
vestoinnit työllisyydelle ja työllisyys kestäväälle kulutuk-
sen lisäykselle. Yksityisen sektorin vahvistaminen ja
monipuolistaminen on siten niin työllisyys- kuin talous-
politiikan ainut vaihtoehto.

KYMMENE OY:N TA

Konsernin tulos pa

Tulos ja rahoitus

Konsernin tilinpäätös on laadittu
1.1.1994 alkaen noudattaen uu-
distettua kirjanpitolakia. Vertai-
luvun luvut on ryhmitelty uu-
delleen vastaamaan uutta käy-
töntä. Merkittävin muutos on
tuotteiden toimituskulujen sisäl-
lyttäminen liiketoiminnan kului-
hin, kun ne aikaisemmin vähen-
nettiin laskutuksesta. Käyttökä-
teeseen aikaisemmin sisältyneet
myynnin ja oston valuuttakurssi-
erot sisällytetään nyt rahoitus-
eroihin yhdessä rahoituksen kurssi-
erojen kanssa. Konsernin liike-
vaihto kasvoi 5 prosenttia ja oli
5 939 miljoonaa markkaa. Kon-
sernin tulos parani huomattavas-
ti. Tammi-huhtikuun tulos rahoit-
userien jälkeen oli 176 miljoonaa
markkaa voitollinen oltauan vii-
me vuonna vastaavaan aikaan 164
miljoonaa markkaa tappiollinen.
Voitto oli kaksinkertainen edelli-
seen vuosikolmanneksen verrat-
tuna, vaikka liiketoiminnan muu-
ta tuottoja oli nyt lähes 40 miljo-
onaa markkaa vähemmän.

Tulosparannus edellisvuodesta
oli 340 miljoonaa markkaa, josta
liiketuloksen nousu oli 113 mil-
joonaa markkaa ja nettorahoitus-
kulujen (ml. kurssierot) lasku oli
217 miljoonaa markkaa. Tulos
ennen tilinpäätössiirtoja ja vero-
ja oli 241 miljoonaa markkaa eli
429 miljoonaa parempi kuin vuo-
si sitten.

Kaikkien toimialojen tulokset
pakkausmateriaaliteollisuutta lu-
kuun ottamatta olivat paremmat
kuin vuosi sitten. Emoyhtiön lii-
ketulokseen sisältyy 193 miljoon-
an markan sisäinen liikevoitto,
joka on eliminoitu konsernitulok-
sesta.

Rahoituskulut ilman kurssiero-
ja olivat 460 miljoonaa markkaa,
joka on 197 miljoonaa vähem-
män kuin vuosi sitten ja 51 mil-
joonaa vähemmän kuin edellis-
lä vuosikolmanneksella. Rahoit-
uskuluja alensi velkojen keski-
koron huomattava lasku.
Valuuttakurssivoitto oli 66 mil-
joonaa markkaa, josta yksi kol-
masosa, 22 miljoonaa, on jak-
sotettu tammi-huhtikuun tulok-
seen.

Konsernin korolliset nettovelat
olivat huhtikuun lopulla 15 692
miljoonaa markkaa. Vähennys
vuoden alusta oli 252 miljoonaa
markkaa.

Konsernitaseen omavaraisuus-
aste oli 29 prosenttia eli 1 pro-
senttiyksikön korkeampi kuin
vuodenvaihteessa. Konsernivas-
tuut laskivat 168 miljoonaa
markkaa 5 196 miljoonaa mark-
kaan.

Toimialat

Hienopaperit

Hienopaperien kysyntä kää-
ntyi yllättävän voimakkaaseen
nousuun vuoden 1993 lopulla ja
kiihtyi edelleen alkuvuodesta.
Hienopaperien kysynnän kas-
vu Euroopassa oli katsauskaudel-
la 7 prosenttia päällystämättömis-

sä ja 17 prosenttia päällystetyissä
paperilajeissa. Konttoripaperien
kysyntä oli erityisen vilkasta.
Koska viime vuonna vastaavaan
aikaan asiakkaat vähensivät va-
rastojaan, ovat myynnin kasvulu-
vut kulutuksen kasvua suurem-
mat. Joka tapauksessa tilanteen
paraneminen ylitti odotukset. Sa-
manaikaisesti maailmanlaajui-
nen lehtipuusellun puute nosti
hienopaperin pääraaka-aineen
sellun myyntihintoja.

Nämä seikat johtivat siihen,
että hienopaperin markkinahin-
toja pystyttiin katsauskauden ai-
kana nostamaan Länsi-Euroopas-
sa noin 18 prosenttia. Korotuk-
sen vaikutusta vähensi kotimaas-
sa vajaalla puolella Suomen mar-
kan vahvistuminen.

Konsernin viimeisin noin 10
prosentin myyntihintojen korotus
astui voimaan kesäkuun alus-
sa. Sellukustannusten nousua
kompensoi uusi hinnankorotus
myös syksyllä on todennäköi-
nen.

Helmikuusta alkaen tehtaot
toimivat lähes täydellä käyntias-
teella. Kysyntävaihtelut ovat hie-
nopaperikaupan luonteesta joh-
tuen vuoden aikana varsin suuret
hiljaisempien kausien ajoittuessa
loppukesään ja joulunaikaan, joi-
hin toimialan huolto- ja uudistus-
toimenpiteitä ollaan yhä selvem-
min keskittämässä.

Sellun hinnankorotusten vai-
kutukset ei vielä katsauskaudella
näy konsernin paperiteollisuus-
den kustannuksissa ja tuloksessa
täysimääräisesti. Myyntihintojen
korotusten ja tehtailla jatkuneiden
tehostustoimien avulla hie-
nopaperiteollisuuden kannattavuus
nousi selvästi joskaan se ei
ole vielä tyydyttävällä tasolla.
Toimialan liiketulos parani sel-
västi loppuvuoden tasosta ja oli
91 miljoonaa markkaa voitollis-
nen.

Aikakauslehtipaperit

Aikakauslehtipaperien kysyntä
kasvoi tyydyttävästi eli 5 pro-
senttia Länsi-Euroopassa. Alue-
elliset erot olivat kuitenkin tun-
nutvat kasvun ollessa Saksassa
vain 2 prosenttia ja UK:ssa peräti
9 prosenttia. Tilaukskertymä eriy-
tyisesti MWC-lajeissa (medium
weight coated), jotka kilpailevat
hienopaperien kanssa, vahvis-
tui selvästi. Kuitenkin lisäänty-
nyt tuotantokapasiteetti piti alan
käyntiasteet alhaisina eikä
myyntihintoja saatu nostetuksi
vahvan valuutan markkinoilla.

Sanomalehtipaperin kysyntä
jatkui hyvänä, ja Länsi-Euroopan
kysynnän kasvu oli 5 prosenttia.
Kanadan lisääntyneet toimituk-
set Eurooppaan vaikeuttivat hin-
nankorotuksia, jotka jäivät koko
teollisuuden kannattavuuden
kannalta liian alhaisiksi. Sano-
malehtipaperin tuotannossa
käyntiasteet pysyivät korkeina.

Toimialan liiketulos parani 56
miljoonaa markkaa edellisvu-
odesta ja oli 146 miljoonaa mark-
kaa voitollinen. Tulos saavuteti-
tiin osittain kustannuksia karsi-
malla mutta myös myyntimääriä
lisäämällä ja tuotantoa tehosta-
malla.

AMMI—HUHTIKUU:

Parani huomattavasti

Selluteollisuus

Selluvarastot ovat kaikkialla maailmassa vähentyneet. Syynä on lisääntynyt kysyntä ja lehtiraaka-puun ajoittainen pula. Varastota-son normalisoiduttua selluhinnat lähtivät nopeaan nousuun loppu-vouden pohjatasoltaan.

Konsernin sellutehtaat toimivat lähes täydellä käyntiasteella. Ilman kloorikemikaaleja valkai-stun lehtipuusellun valmistus li-sääntyi kysyntää vastaavasti.

Selluteollisuuden liike-tulos pa-rani selvästi ja oli 108 miljoonaa markkaa voitollinen.

Pakkausmateriaaliteollisuus

Voima- ja säkkipaperin markki-natilanne parantui, ja erityisesti valkaistujen voimapapereiden tilauskanta kasvoi. Voimapaperei-den hinnankorotuksia saatiin toteutetuksi joillakin markkinoilla.

Pakkausmateriaaliteollisuu-den kannattavuutta heikensivät kohonnut sellun hinta, vahvistu-

nut Suomen markka ja hintakil-pailu. Alan liike-tulos oli 25 miljoonaa markkaa, eli selvästi heikompi kuin vuosi sitten.

Levy- ja sahatteollisuus

Vaneri- ja sahatteollisuudessa ky-syntä säilyi edelleen hyvällä ta-solla. Koivupintaisen vanerin toi-mitusmäärät kasvoivat, ja myös lastu- ja kuitulevyn toimitukset lisääntyivät.

Sahatavaran, havuvanerin ja lastulevyn hinnat nousivat. Koivuvanerin ja kuitulevyn valuuttamääräisiin myyntihintoihin ei saatu markan vahvistumista kor-vaavia korotuksia.

Vaneri- ja sahatavaruotannossa kannattavuus pysyi hyvällä tasolla. Myös lastu- ja kuitulevy-teollisuudessa tulos parani. Koko levy- ja sahatteollisuuden liike-tulos parani selvästi edellisvuodesta ja oli 157 miljoonaa markkaa voitollinen.

Lähiajan näkymät

Alkuvuoden tulosparannus edelli-seen vuosikolmannekseen verrat-tuna syntyi lähinnä hienopaperi-toimialalla ja selluteollisuudessa. Loppuvuodesta, erityisesti vii-meisellä kolmanneksella, enna-koidaan tulosnousuja varsinkin selluteollisuudessa sekä levy- ja sahatteollisuudessa.

Kapasiteetin käyttöaste oli jo alkuvuodesta korkea, ja sen arvi-oidaan koko kalenterivuonna säilyvän keskimäärin saavutetulla tasolla. Sellun ja hienopaperin myyntihintojen odotetaan alku-vuoden korotusten jälkeen edel-leen vahvistuvan. Päällystetyn aikakauslehtipaperin tuotannossa arvioidaan syksyllä päästävän täyteen käyntiin ja hinnankoro-tuksia on odotettavissa. Levy- ja sahatteollisuuden käyntiaste säilyy korkeana, ja erityisesti saha-tavaran myyntihinnat ovat nou-sussa.

Konsernin tulos, Mmk	Tammi — huhtikuu			Vuosi 1993 Pro forma
	1994	1993 Pro forma	Muutos	
Suomalainen tilinpäätös				
Liikevaihto	5 939	5 637	302	16 988
Liiketoiminnan muut tuotot	93	146	-53	323
Kulut				
Liiketoiminnan kulut	-4 915	-4 768	147	-14 184
Poistot	-513	-524	-11	-1 544
Liiketulos	604	491	113	1 583
Osuus osakkuus-yhtiöiden tuloksista	10		10	
Nettorahoituskulut	-460	-657	-197	-1 706
Valuuttakurssierot	22	2	20	-133
Tulos rahoituserien jälkeen	176	-164	340	-256
Satunnaiset tuotot ja kulut	78	-1	79	146
Vähemmistöosuus	-2	-1	1	9
Verot (arvio)	-11	-22	-11	-53
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	241	-188	429	-154
Tulos/osake mk	2,00	-2,20	4,20	-3,90
Oma pääoma/osake mk	92	91	1	91
Oma pääoma/osake täyden konvertoinnin jälkeen mk	95			94
Kansainvälinen tilinpäätös (IAS)				
Liikevaihto	5 942	5 638	304	16 991
Kulut	-4 822	-4 604	218	-13 887
Poistot	-513	-519	-6	-1 530
Liiketulos	607	515	92	1 574
Osuus osakkuus-yhtiöiden tuloksista	16	-14	30	-16
Rahoitustuotot ja -kulut	-439	-655	-216	-1 845
Muut tuotot ja kulut	0	-1	1	146
Tulos ennen veroja ja satunnaisia eriä	184	-155	339	-141
Verot (arvio)	-11	-22	-11	-53
Vähemmistöosuus	-2	-1	1	9
Satunnaiset erät	3	0	3	0
Tulos	174	-178	352	-185
Tulos/osake mk	2,10	-2,20	4,30	-2,30

Ehrnroothista kunniatohtori

Kymmene Oy:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Casimir Ehrnrooth promovoitiin kunniatohtoriksi Lappeenrannan Teknillisen Korkeakoulun ensimmäisessä promoottiassa 27. toukokuuta. Kunnia-tohtorin arvo myönnettiin vuorineuvos Ehrnroothille tunnustuk-sena vaikuttavasta maamme metsäteollisuuden kehitystyöstä sekä elinkeinoelämän ja korkeakoulujen välisen yhteistyön kehit-

PCC:n valmistus alkoi Kuusanniemessä

Paperin täyteaineena käytettävän saostetun kalsiumkarbonaatin eli PCC:n valmistus aloitettiin aikataulun mukaisesti 4. heinäkuuta Faxe Kalk Oy:n tuotantolaitoksella Kuusanniemessä.

Faxe PCC:n käyttöön paperikoneilla siirrytään asteittain tuotannon käynnistymisen jälkeen. Projektin rakennus- ja liityntätyöt sekä prosessimuutokset on toteutettu ajallaan. Hankkeen jälkitöistä näkyvin lienee PCC-laitoksen ja massaosaston välisen työmaa-alueen siistiminen suunnitellun mukaiseksi piha-alueeksi.

Faxe PCC valmistetaan selluteh-

taan meesauunin savukaasujen hiilidioksidista ja poltetusta kalkista tehdystä kalkkimaidosta. PCC on täyteaine, jonka avulla voidaan parantaa mm. paperin vaaleutta, bulkkia ja opasiteettia. Kuusanniemessä valmistettua PCC:tä käytetään ainoastaan Kymmin Paperiteollisuus Oy:n hienopaperitehtaalla.

Faxe Kalk Oy on tanskalaisen Faxe Kalk AS:n tytäryhtiö, joka on useiden vuosien ajan toiminut Kymille Tanskasta karbonaattia. Kuusanniemen yksikkö on Faxen viides PCC-laitos.

KUVA: TAPANI KIVELÄ

Sairauskassojen kokouksessa Sommelossa esitelmöi Liisa Lappi Vakuutus-kassojen yhdistyksestä (oikealla). Hänen vieressään Jorma Sorsa Kuusankoskelta, Jorma Pakarinen Savonlinnasta ja Leena Paananen Viialasta.

Sairauskassojen edustajat pohtivat yhteisiä asioita Kuusankoskella

Kymmene Oy:n piirissä toimivat sairauskassat pitivät yhteiskokouksen Kuusankoskella 27.-28. toukokuuta. Tapaamisessa keskityttiin perinteiseen tapaan koulutusasioihin.

Osanottajille selvitettiin mm. kassojen sääntöjen kokonaisu-muutoksia ja muistutettiin jäsenyyteen ja etuuksiin liittyvien seikkojen tarkentumisesta.

Huhtikuun alussa kuluvana vuonna voimaan tulleet lääkekorvausmuutokset vaikuttivat korvausprosentteihin ja osittain myös korvausryhmätulkintoihin.

Kassojen lisäetuuksista ei Kymmene Oy:n piirissä jouduttu merkittävästi tinkimään vuoden 1994 aikana.

Kokouksen osanottajat keskustelivat myös mm. lääkeostojen

seurannasta ja Kelan tarkastajien tulkintojen erilaisuudesta sekä vaihtoivat kokemuksia kuntoutustoiminnasta.

Yhtiön edustajan puheenvuoron kokouksessa esitti hallintojohtaja Lasse Mäkelä. Sääntömuutoksista esitelmöi tiedottajakouluttaja Liisa Lappi Vakuutus-kassojen yhdistyksestä ja kuntoutukselta sekä työterveyshuollosta alusti johtava lääkäri Antti Jokinen.

Kokoukseen otti osaa yli 30 henkilöä Joensuun, Jyväskylän, Savonlinnan, Viialan ja Kuusankosken sairauskassoista. Vieraat tutustuivat Voikkaalla uuteen painehiomoon ja paperikoneisiin 11 ja 18. Lähtiäisiksi tutustuttiin Verlan tehdasmuseoon ja lomakylään.

Kymi Nousee -sopumaljat nautittiin – ja päätettiin uusista tavoitteista

Viime keväänä kymiläisillä oli takanaan rankka alkuvuosi. Oli pidetty sadoittain kokouksia ja keksitty tuhansia ideoita yhtiön kannattavuuden parantamiseksi. Oman työn ohella toteutettu Kymi Nousee -projekti oli kiristänyt hermoja, eikä saavutettavasta hyödyistä ollut varmuutta.

Viime vuoden juhannuksen alla projektin konsultin Indevo Oy:n toimitusjohtaja **Berndt Karsten** luovutti Kymille konjakkipullon, joka oli sijoitettu kahdeksalla lukolla suljettuun "sopukaappiin". "Kaappi edustaa sopua niiden runsaan sadan Kymi Nousee -idean osalta, jotka toteutuakseen edellyttävät neuvotteluja", sanoi Karsten ja luovutti avaimet seitsemälle projektin valvontaryhmän edustajalle ja toimitusjohtaja **Pehr-Eric Pättille**.

Karsten ehdotti, että Koskelan aulaan sijoitettu kaappi avattaisiin, kun avaimien haltijat olisivat yksimielisiä sopumaljojen juomisesta.

Toimitusjohtaja Pätt arveli noin kuukausi sitten, että "kilistäminen" saattaisi onnistua kesäkuun alkupuolella.

Koskelaan kokoontuivat **Esa Karhu** Kuusankosken sähkömiehet ry. osasto 74:stä, **Eija Kurtto** Kuusankosken teollisuustoimihenkilöt ry:stä, **Timo Lehmunen** Paperiliiton Kuusanniemen osasto 85 ry:stä, **Pentti Manninen** Kuusankosken metallityöväen ammattiosasto 19 ry:stä, **Erkki Mikkilä** Paperiliiton Kuusankosken osasto 19 ry:stä, **Aleksander Schoschkoff** Kymen ylempistä toimihenkilöistä ja **Leo Suokas** Kuusankosken tekniset ry:stä.

Ensin pohdittiin, onko kaapin avaaminen perusteltua.

Pättin mukaan taloudellisen ta-

voitteen saavuttamiseen voitiin olla erittäin tyytyväisiä, vaikka omat toimenpiteet eivät aivan riittäneet parantamaan tulosta 190 miljoonalla markalla vuoden 1992 tasosta.

"Pääsimme vaikean vaiheen läpi. Teimme mittavan työn kustannusten vähentämiseksi ja tekniikkamme parantamiseksi. Ehdotan sovittavaksi, että projektimme onnistui ja hyödynnämme hyviä kokemuksia rakentaessamme yhtiön uutta tulevaisuutta."

Erkki Mikkilän mukaan on hyvä, että työpaikoilla voidaan kertoa tavoitteen saavuttamisesta. "Omaa kymiläistä tekemisen mallia emme kuitenkaan ole löytäneet. Sen verran olemme kuitenkin edistyneet, että mielestäni konjakkiin voisi ryypätä pois".

Pentti Mannisen mukaan monilla osastoilla on saavutettu henkilöstömäärän sopeuttamistavoitteet. "Tuntuu kohtuuttoman kovalta, jos henkilöstön vähentäminen jatkuisi. Siksi nyt pitäisi - ainakin puoleksi huumorimielellä sanottuna - pyrkiä yhden lähteneen tilalle ottamaan kaksi uutta."

Esa Karhu muistutti, että 11 vuoden tauon jälkeen automaatiokunnossapitoon on otettu kaksi uutta miestä väen sitä ennen vähennyttyä jatkuvasti. Lisäksi tehtäväkuvien muutos on käynnissä.

Leo Suokas näki positiivisena opetuksen elpymisen ammattioppilaitoksella. "Se säteilee koko Kuusankoskelle."

Timo Lehmunen mukaan säästöjä on saavutettu. Toiset aloitteet toteutettiin heti, toisten vuoro on "kunhan tulee nappulaa". "Lukot voidaan puolestani avata."

Aleksander Schoschkoffin mielestä vuoropuhelun käynnistymi-

Sopu on saavutettu ja kaappi avattu - on maljannoston aika. Vasemmalta Pentti Manninen, Esa Karhu, Leo Suokas, toimitusjohtaja Pehr-Eric Pätt, Erkki Mikkilä, Timo Lehmunen, Aleksander Schoschkoff ja Eija Kurtto.

nen työnantajan ja työntekijöiden välillä on ollut hyödyllistä. Eija Kurtton mukaan konttoritoimihenkilöt kokivat päässeensä vaikuttamaan töidensä järjestelyyn. Sopukaappi avattiin, maljat kohotettiin ja nautittiin iltapala. Ilta ei kuitenkaan päättynyt kahviin ja konjakkiiin.

Toimitusjohtaja Pätt nimittäin toi kahvipöytään uuden, pienemmän konjakkipullon ja ehdotti: "Pannaan tämäkin pullo kaappiin, lukot paikoilleen ja sovitaan millä edellytyksillä se nautitaan."

Pohdinnan jälkeen kaappi päätettiin avata uudelleen silloin, kun toimitusjohtaja luovuttaa oman

avaimensa seuraajalleen. "Avaimen luovuttaminen symbolisoi silloin sen myönteisen kehityksen jatkumista, joka toimitusjohtaja Pättin aikana pääsi vauhtiin."

KYMIN LOGISTIIKKAPROJEKTI:

Tähtäimessä kannattavuuden parantaminen

Yritystalouden ydinkysymys kuuluu, miten kasvattaa tuottojen ja kustannusten välistä erotusta. Huhtikuussa käynnistynyt Kymen logistiikkaprojekti etsii omalta osa-alueeltaan (=yrityksen ainevirtojen ohjailu) ratkaisuja tähän kannattavuuskysymykseen. Projektin alkuvaiheessa arvioidaan yhtiön nykyisten tuotanto-, markkinointi- ja jakeluketjujen toimivuutta. Tavoitteena on vuoden loppuun mennessä kehittää toimintoja tehostavia, kustannuksia säästäviä ja tuottoja kasvattavia parannusehdotuksia.

Tuotannossa toimiva yritys muodostaa toimintoketjun, joka ulottuu raaka-ainelähteiltä lopulliselle asiakkaalle. Pienellä kotiteollisuusyrityksellä, joka jalostaa itse tuotettua raaka-ainetta paikallisille markkinoille, on ketjussaan vain muutama silmukka. As-

teikon toisessa ääripäässä on Kymen kaltainen vientimarkkinoilla toimiva suuryritys, jonka tuotantoverkosto rakentuu monista toimintaketjuista, joiden silmukoina on lukuisia yksittäisiä työvaiheita.

Siinä missä pienyritys voi joustavasti muuttaa tuotantoketjuaan ja testata erilaisia toimintatapoja, Kymen yritys rakenteen massiivisuus rajoittaa kokeilumahdollisuuksia. Yhden yksittäisen silmukan muutos Kymen tuotantoverkossa voi aiheuttaa silmäpaon kaltaisen ketjureaktion. Tämän vuoksi yksittäisten toimintojen sijaan on pyrittävä kehittämään yrityksen toimintoverkosta kokonaisuutena.

Kymen huhtikuussa käynnistämä logistiikkaprojekti tähtää yhtiön tuotannon, markkinoinnin ja jakelun kehittämiseen. Lähtö-

kohtana on analysoida yhtiön nykyisten toimintojen tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus sekä etsiä mahdollisia uusia toimintatapoja, joiden vaikutukset ovat myönteisiä koko tuotantoketjun osalta.

Projektin alkuvaiheessa on esiin noussut mm. seuraavia asiakokonaisuuksia:

- Kymen myytävä tuotanto vuonna 1993 oli 601 000 tonnia. Asiakkaille on tarjolla yli 40 paperilajia. Kun paperilajien eri pintapainot huomioidaan, tuotteiden määrä kasvaa yli 300:n. Laajennettaessa tarkastelua erikokoisiin papereihin tuotteita kertyy jo tuhansia. Laajasta tuotevalikoimasta ja kysynnän luonteesta johtuen Kymen paperitehtaan koneilla joudutaan tekemään runsaasti lajin-

vaihtoja, jotka osaltaan heikentävät tuotannon tehokkuutta ja aiheuttavat lisäkustannuksia. Mitkä ovat laajan tuotevalikoiman vaikutukset toimintoketjun kustannuksiin ja tuottoihin? Olisiko tuotannon uudelleenrytityksellä (koneiden lajinvaihtoja vähentämällä) mahdollista saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä ilman että asiakastytyväisyys siitä kärsii?

- Kymen asiakastilauksen keskimääräinen määrä on 20 tonnia. Vuodessa toimitetaan yli 30 000 lähetystä keskimääräisen lähetysarvon ollessa 60 000 markkaa. Miten erityyppisten asiakkaiden (tukkureiden, jalostajien, painajien) ostokäyttäytyminen vaikuttaa yhtiön kustannusrakenteeseen?

- Kymi toimittaa tuotteita yli satiaan maahan ympäri maailmaa. Miten kuljetusketjua voitaisiin kehittää? Miten ja missä tuotteita kannattaisi varastoida? Mikä olisi varastojen optimaalinen koko? Millainen vaikutus varastojen keskittämällä olisi tuotteiden pääomakustannuksiin ja asiakaspalveluun?

Logistiikkaprojektin kysymystenasetteluun vaikuttavat osaltaan toukokuussa valmistunut yhtiön asiakastytyväisyystutkimus sekä kesäkuussa päivitetty yritys suunnittelustrategia.

Kymen edustajien lisäksi projektiin osallistuu edustajia Combitrans Oy:stä, Oy Finnterminals Ab:stä sekä Kymmene Logistics Oy:stä. Projektin tulokset valmistuvat vuoden loppuun mennessä.

PAPERITAIDEGALLERIA TOIMINUT VIISI VUOTTA

Kuusankoskella sijaitsevan Suomen Paperitaidegallerian perustamisesta tuli kesäkuussa kuluneeksi viisi vuotta. Galleria on edelleen ainoa paperitaiteen esittelyyn keskittyvä näyttelypaikka Pohjoismaissa. Paperitaidegalleriaa ylläpitää yhdistys, jonka jäsenkunta edustaa metsä- ja graafista teollisuutta sekä kyseisten alojen etujärjestöjä. Kymmene Oy on gallerian perustajajäsen.

"Kun aloitimme Paperitaidegallerian toiminnan viisi vuotta sitten, oli paperitaide lapsen kengissä Suomessa. Ensimmäiset paperitaide-näyttelyt oli pidetty Suomessa 1980-luvun alkupuolella ja vielä v. 1989 ei ollut kuin muutama paperitaiteeseen keskittyvä taiteilija", toteaa galleriayhdistyksen puheenjohtaja Eero Niinikoski.

Nyt on Niinikosken mielestä tilanne jo toinen. Paperitaide on löytänyt paikkansa Suomen taidekentässä. "Sillä on oma pieni lohkonen kuvataiteen ja taideteollisuuden välimaastossa. Riippuu tekijästä ja hänen taustastaan kumpaan suuntaan teokset painottuvat", määrittelee Niinikoski.

Suomen Paperitaidegalleria on nimensä mukaisesti pyrkinyt etsimään kotimaisen paperitaiteen olemusta ja linjaa. Viiden vuoden aikana järjestetyistä 19 näyttelyistä ainoastaan kaksi on ollut ulkomaista.

Tekijöistään ei ole pulaa, sillä Suomessa toimii nykyisin runsaat 50 taiteilijaa, jotka ovat keskittyneet paperitaiteeseen, osa jopa päätoimisesti.

"Ensi vuodeksi saimme 25 hakemusta, joista gallerian taiteellinen toimikunta valitsee neljä. Tehtävä ei ole helppo, koska lähes kaikki pyrkijät ovat ammattilai-

Paperitaidegallerian kesänäyttelyssä on esillä graafikko Marja Hakalan tilateos nimeltä Läpinäkymiä.

Paperitaide löytänyt paikkansa Suomen taidekentässä

sia ja kovin suuria tasoeroja ei löydy.

Ilahduttavaa runsaan kiinnostuksen lisäksi on myös se, että suomalainen paperitaide on muuttamassa moni-ilmeisemmäksi ja värikkäämmäksi kuin vielä jokin aika sitten. Siitä on osoituksena jo tämä näyttelyvuosi ja ehkä vielä suuremmassa määrin ensi vuosi", ennustaa Niinikoski.

Kesänäyttelynä tilateos

Paperitaidegallerian kesänäyttelyssä on esillä graafikko Marja Hakalan tilateos nimeltä Läpinäkymiä. Teos on valmistettu erivärisistä paperinaruista ja se on suunniteltu vartavasten gallerian tiloihin. Hakala pitää Paperitaidegallerian näyttelytilaa kauniina ja arkkitehtonisesti persoonallisena. Tilateos on taiteilijan mu-

kaan vastapaino itse näyttelytilalle sekä sen ikkunoista sisään tulvalle luonnonympäristölle.

Näyttelyn avajaisissa taiteilija oli pukeutunut tilateoksesta ylijääneestä materiaalista valmistettuun asuun. Kun hän avajaisten jälkeen riisuu pukunsa, hän samalla taiteilijana "luo nahkansa". Valmiin taideteoksen on pärjättävä omillaan ja taiteilija on vapaa

kohtaamaan uusia haasteita.

Suomen Paperitaidegalleria sijaitsee Pentik Paviljongissa Kuusankosken Keltissä kuutosten varrella. Galleria on avoinna joka päivä klo 10-19 ja sinne on vapaa pääsy. Marja Hakalan näyttely on esillä 25.9.1994 saakka.

Uittopuuta Kuusankosken tehtaille viimevuotista enemmän

Kaukas Oy:n Voikkaan tehtaille ja Kymin Kuusanniemen sellutehtaalte uittetaan tänä vuonna puuta viime vuotista enemmän. Kymijoen vesistöalueella uittojen toteuttamisesta vastaa Järvi-Suomen Uittoyhdistys.

Kaukas Oy:n Voikkaan tehtaalte uittopuun osuus on tänä vuonna noin 200 000 kiintokuutiometriä ja Kymin Kuusanniemen sellutehtaalte 50 000 - 60 000 kiintokuutiometriä. Viime vuonna vastasivat määrät olivat 160 000 k-m³ ja 40 000 k-m³.

Ensimmäiset uittopuut saapuivat Voikkaan tehtaalte 20. toukokuuta. Kuusanniemen ensimmäisten mäntykuitupuunippujen odotettiin saapuvan juhannuksen jälkeen ja koivukuitupuun heinä-elokuussa. Kuusanniemen uittotavasta puusta on koivun osuus 10 prosenttia.

Kuljetusmetsänhoitaja Jorma Saarimaa Tehdaspuusta kertoo, että uittopuun määrän kasvun

Ensimmäiset uittopuuniput saapuivat Voikkaan tehtaalte 20. toukokuuta.

on vaikuttanut erityisesti Keitele-Päijänne-kanava, joka on nopeuttanut uittoa ja tuonut puun kuljettamiseen sekä ajallista että määrällistä kustannushyötyä. Myös vilkastunut puukauppa on osaltaan lisännyt uittoon tulevan puun määrää.

Saarimaan mukaan uittokausi on käynnistynyt suunnitellusti. "Tehdaspuulla on tarkat tiedot puun etenemisestä, minkä ansiosta kuljetuksen rytmittämisessä ei ole ollut ongelmia."

Hän toteaa, että yleisesti puunkuljettamisessa on tavoitteena lyhentää kuljetusaikaa puutavaran pilaantumiskauden aikana niin lyhyeksi kuin mahdollista. Autokuljetuksessa tavoite on saada puu kannolta tehtaalte keskimäärin kahdessa viikossa, junakuljetuksessa kolmessa viikossa ja uittossa 3-5 viikossa.

Puutavaran laadun säilymisen kannalta uitto on maakuljetusta ja siihen useimmiten liittyvää maavarastointia parempi vaihtoehto. Voikkaalle menevän hiomopuun kuljetusaikaa seurataan kaikissa kuljetusmuodoissa nippukohtaisesti.

Ympäristöaloitteen tekijät palkittiin

Viime vuonna käynnistetyn Kymin ympäristöaloitekampanjan parhaat aloitteet palkittiin. Ympäristötietokirjan saivat Tauno Mentu hienopaperilta aloitteesta 'PP-laitoksen 5. vaiheen rejektin talteenotto' ja Matti Sipilä hienopaperilta aloitteesta 'Paperitehtaan jätemassan poltto leijupetikattilassa'.

Kampanjaan osallistuttiin varsin laimeasti, joten kolme muuta ympäristötietokirjaa arvottiin vuonna 1993 hyväksytyjen aloitteen tehneiden joukosta. Palkinnon saivat Jari Huohvanainen C- ja MG-paperin kunnossapidosta, Jorma Tuominen C-laitokselta sekä Ossi Vitikainen Kymin höyryvoimalaitokselta. Arvonnan onnettarena toimi aloiteasioiden sihteeri Pirkko Vaara.

Metsätaloutta esittelevät polut Repovedelle ja Nynäsiin

KUVAT: KEIJO KOIVULA

Kymmene Oy on perustanut Pohjois-Valkealassa sijaitsevalle Repoveden alueelle, suojelullisesti arvokkaan ydinalueen lähelle, noin kilometrin mittaisen metsäpolun.

Repoveden alueelle on tyypillistä erämaisuus, lukuisat järvet ja suuret korkeuserot.

Kuutinlahden reunaan Mustalamminvuoren näkötornin suuntaan kulkevan polun tuntumaan on sijoitettu 10 esittelytaulua. Kulkija saa vaikutelman Repoveden kanjoneista, kalliosta, louhikoista, lehdosta ja kangasmaista.

Tauluissa esitellään metsien merkitystä, metsän vaikutuksia ympäristöön ja toimenpiteitä metsien pelastamiseksi. Tietoa annetaan harvennuksesta, jorkamiehenoikeudesta ja painotetaan mm. haavan ja raidan merkitystä eräille eliölajeille. Niin ikään muistutetaan, että uhanalaisten lajien kannalta tärkeimmät kohteet jätetään luonnontilaisiksi.

"80 prosenttia uhanalaisista eliölajeista asuu aarnimetsissä ja lehdossa. Suojelemalla tällaiset alueet turvataan jo hyvin pitkälle näiden lajien olemassaolo", toteaa suunnittelumetsänhoitaja **Juha Parkkonen**.

Pohjoinen metsä luonnehditaan tauluissa kestäväksi ekosysteemiksi ja todetaan Suomessa olevan vähän metsän kasvuun oleellisesti vaikuttavia tuhoja. Kymmene Oy:n mukaan luonnonsuojelualueet eivät riitä estämään uhanalaisten lajien häviämistä, vaan monimuotoisuus säi-

lytetään luonnonläheisellä metsänhoidolla.

Metsä uudistetaan luontaisesti aina, kun se todennäköisesti onnistuu kohtuullisessa ajassa. Viljeltäessä uudistusaloille syntyy myös eri puulajien luonnon- taimia, joten laajoja monokulttuurimetsiä ei muodostu. "Metsäpaloja jäljitellään jättämällä hakkuualueille mm. keloja, pötkelöitä, tiettyjä lehtipuita ja katajia."

Metsäpolku myös Nynäsissä

Myös Heinolan kaupungin ja Vierumäen väliselle Nynäsin alueelle on perustettu metsäpolku, jossa kerrotaan enemmän paikallisen metsän olosuhteista.

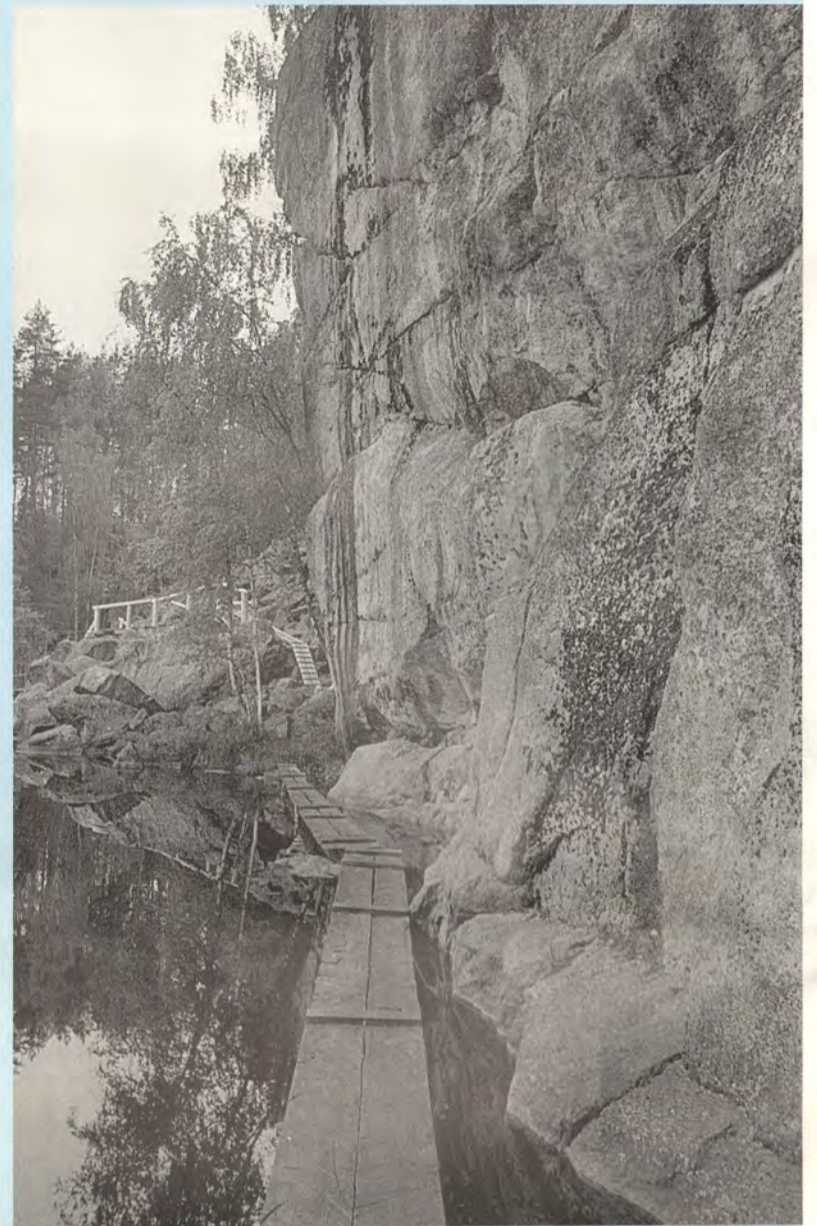
Molempien metsäpolkujen käyttöä tukemaan valmistuvat kesän aikana esitteet. Asiakkaiden, muiden sidosryhmien ja metsästä kiinnostuneiden henkilöiden käyntejä varten tehdyt metsäpolut ovat toteuttaneet Juha Parkkonen ja metsätaloustutkija **Timo Harju** Kymmene Oy:n metsähallinnosta.

Repoveden ja Nynäsin poluilla

taivaltavat saavat hyvän kokonaiskuvan suomalaisesta metsänhoidosta. Noin 40 kilometrin päässä Kouvolasta sijaitseva Repoveden alue sisältyi kansallispuistokomitean vuonna 1976 valmistuneeseen mietintöön. Alue jaettiin vuonna 1990 luonnontilaan palautettavaan, suojelullisesti merkittävään 500 ha:n ydinalueeseen, erityisalueisiin sekä metsätalousalueisiin.

Nynäsin alueella on harjoitettu intensiivistä metsätaloutta vuosisadan alusta lähtien. Ensimmäiset inventointitiedot metsistä ovat vuodelta 1915. Alueella on runsaasti koealoja, joita on perustettu 1920- ja 1930-luvuilta lähtien. Metsäntutkimuslaitos ja Kymi solmivat aluetta koskevan tutkimusyhteistyösopimuksen vuonna 1959.

Maastoltaan jylhä ja vaihteleva Repovesi on suosittu retkeilykohde. Nynäs on vilkkaassa virkistyskäytössä, alueella metsästetään säännöllisesti ja sitä käytetään tehokkaasti myös metsätalouteen.

Metsäpolun louhikkoisimmalle osalle on rakennettu silta kaiteineen helpottamaan kulkua.

Metsätietokeskus Lusto avattiin Punkaharjulla

Kaikilla Kymmenen palveluksessa olevilla - kuten jokaisella suomalaisella - on oma suhde metsään. Kesäkuun alussa Punkaharjulla toimintansa aloittanut Suomen metsämuseo ja metsätietokeskus Lusto laajentaa tietoisuuttamme ihmisen ja metsän vuorovaikutuksesta.

Luston taustaorganisaatio on vuonna 1988 perustettu Suomen Metsämuseosäätiö. Mm. Kymmene on mukana hankkeen rahoituksessa ja konsernin kotimaisista tytäryhtiöistä on toimitettu materiaalia Luston perusnäyttelyyn.

Lustossa on haluttu tuoda esille, miten metsän ja ihmisen yhteys on aikojen kuluessa muuttunut: metsä on ollut riistamaa, kaskiaikana leivänantaja, myöhemmin työpaikka ja vaurauden

lähde ja nyt arvostettu luonnon monimuotoisuuden säilyttäjä.

Metsätietokeskus Luston näyttelyn suunnittelijat **Pekka Virtanen** ja **Mikko Metsähonkala** sanoivat, että näyttelyssä "välillä kävijää opastetaan tekstitauluilla, välillä tarjotaan oman oivaltamisen ilo".

Tällä hetkellä tuota oivaltamista tarvitaan, sillä lyhyen käynnin yhteydessä kaikkien näyttelyn teemojen aukeaminen vaatii pohtimista.

Paperiteollisuus yhtenä puunkäyttäjänä ei ole Lustossa merkitystään vastaavasti esillä. Luston johdon mukaan näyttelyn painopisteitä onkin tarkoitus kokemuksen ja kommenttien karttuessa muuttaa.

Luston näyttelyn pääotsikkoja on kuusi: Metsän etsiminen, Metsän antimet, Työtä metsässä, Metsästä tuotteeksi, Metsästä

maailmalle ja Suomalainen metsä.

Näyttelylle on varattu tilaa noin 1 500 neliometriä eli noin puolet jättimäistä kantoa muistuttavan pyöreän rakennuksen pinta-alasta. Betoninen metsätietokeskus on ulkoa verhoiltu lehtikuusella ja sisustuksessa on käytetty kuusta, koivua, mäntyä, lehtikuusta, haapaa ja pihlajaa.

Pysyvien näyttelyjen lisäksi järjestetään erikoisnäyttelyjä: ensimmäisenä on esillä **Eva Ryytäsen** puuveistoksia. Lisäksi metsägalleriassa, piha-alueella, sekä opastuskeskuksessa Punkaharjun vanhalla asemalla on lasten ja nuorten töiden "Lustu"-näyttely.

Näyttelyn lisäksi metsätietokeskuksessa järjestetään työnäytöksiä, yleisöluentoja sekä esitellään näyttelmiä.

Suomen metsämuseoon ja

metsätietokeskus Lustoon liittyy Punkaharjulla paljon muutakin kuin toiminnat 33 miljoonaa markkaa maksaneessa, valtion rahoilla rakennetussa uudisrakennuksessa.

Luston pihapiiriin kuuluu Punkaharjun historiallinen rautatieasema, jossa on Metsäntutkimuslaitoksen ja Punkaharjun luonnonsuojelualueen opastus- ja näyttelytilat. Vuosisadan alun piirustusten mukaisesti entistetyn talon kulmahuoneeseen on sisustettu näkymä piirityönjohtajan konttorista.

Luston lähituntumassa on myös Metsäntutkimuslaitoksen puulajipuisto, johon voi tutustua joko oppaan avulla tai omin neuvoin esitteiden avulla. Puistossa on 40 eri havupuulajia ja 20 lajia lehtipuita. Lyhyt matka on myös tunnelulle Punkaharjun harjualueelle.

Luontoon liittyvä ajallinen jäsen on metsätietokeskuksessa pitkä. Sen vanhin esine on pohjois-suomalaisesta suosta löydetty runsaat 50 000 vuotta vanha lehtikuusiekikko, yksi uusimmista on käyttämätön Timberjack-harvesteri, joka kuitenkin kesän aikana siirtyy tositoimiin metsään.

Luston esinekokoelmat, valokuvat, kuva- ja äänitallenteet, arkisto ja yhteydet alan tietopankkeihin ovat sopimuksesta kaikkien metsäkulttuurista kiinnostuneiden käytettävissä. Lusto tarjoaa tutkimus-, koulutus- ja konservointipalveluja.

Luston 140-paikkainen auditorio ja 45 hengen luokkatila soveltuvat mm. koulutustilaisuuksien järjestämiseen. 80-paikkaisen ravintolan erikoisuutena ovat "metsän makuiset" ruoat, juomat ja leivonnaiset.

Henry Toikander Roope-koiransa kanssa ihaillemassa Beskidien vuoriston maisemia.

HENRY TOIKANDER:

Sapattivapaaseen pitää valmistautua realistisesti

rapistunutta rakennusta.

Puu- ja metallityökaluja tuotiin mukana Suomesta. Jälkeä on syntynyt: sisävesi, suihku, lavuaaripiste, talon uudelleensähköistys, vesikaton uusinta... Kevättyönä oli puutarhan reunakiveys luonnonkivistä. Niiden hakeminen hiekkakuopilta, vanhoista louhimoista ja muista sallituista paikoista oli mukavaa lomapuuhua.

keminen hiekkakuopilta, vanhoista louhimoista ja muista sallituista paikoista oli mukavaa lomapuuhua.

Tilaa omille ajatuksille

Näistä askarteluista erillinen mielipuuha on ollut kirjoittaminen. Päiväkirjavihkoja on kertynyt paksu pino. Niihin on kirjattu tapahtumia, kokemuksia ja ajatuksia. Kouvolan Sanomatkin julkaisi yhden Henryn reportaasin.

Henry sanoo, että sapattivuoden aikana "mieli on tyhjentynyt" esimerkiksi juuri kirjoittamisella. Tilaa omille ajatuksille on antanut mm. lehtien rutiiniselailusta ja televisionkatelusta luopuminen.

Vaikka vuoristossa eivät kuulu edes YLE:n ulkomaanpalvelun lähettykset, ei kotimaan uutisten puuttuminen vaivannut.

Arvokkaimpana ja pysyvimpanä oppina sapattivuodesta ja sitä edeltäneestä tiukasta puolen vuoden säästökaudesta Henry pitää sitä, että on huomannut, miten ihminen arkielämässään ympäröi itsensä mitänsanomattomilla aikaa ja rahaa vievillä tavoilla ja kulutushyödykkeillä.

Toikanderin niukka sapattivuosibudjetti piti, koska etukäteen tiedettiin, että esimerkiksi juurekset ja vihannekset saadaan halvalla suoraan viljelijöiltä

, polttopuut sahan jätelinnoista, 80-kiloiselle Roope-koiralle "roiskeita" teurastamolta jne. Päivittäiset kulutusmenot pystyttiin laskemaan tarkasti ennakolta.

Henryn tiivis neuvo onnistuneen sapattivuoden varmistamiseksi kotinurkkien ulkopuolella - erityisesti ulkomailla - liikeykin rahan. On osattava laskea pitävästi todelliset kulut. Mahdollisuuksia onnistumiseen lisää, jos mennään jo ennalta tuttuun paikkaan. Ikävät yllätykset ympäristön viihtyvyyden ja käytännön elämän sujuvuuden suhteen voidaan näin välttää.

Ennakoasenteetkin vaikuttavat. Kokemuksesta Henry suositelee mieluummin pyrkimystä nähdä enemmän ja syvemmin paikoillaan kuin koheltamalla mahdollisimman laajalti paikasta paikkaan. Tärkeää on myös miettiä lomailuluonteiselle sapattivuodelle sellaista ohjelmaa, mistä on aina haaveillut. Henrylle tätä oli tutustuminen syvemmin Puolan kulttuuriin, elämään ja kieleen.

Pohjois-Kymenlaakson Suomi-Puola -yhdistyksen puheenjohtajana hän on tuonut Puolaan kymmenkunta vaateavustuskuorua. Pinnallisesti maa oli tuttu jo sitä ennen lukuisilta läpiajoilta lomamatkoilla eteläisempiin maihin. Teresansa Henry tapasi ystävyisyhdistyksen tilaisuudessa Suomessa. Hänellekin vuosi Puolassa oli tervetullut ajatus.

Sapattivuodeltaan tyytyväisenä palaava Henry Toikander ei jatka enää Keltin ohjaamopäivystäjänä. Asia oli selvä jo lähtiessä. Sapattivapaasopimus lupaa hänelle ainoastaan työsuhteen jatkumisen, mutta ei takaa työn luonnetta ja ansiotason säilymistä.

Keltin voimalan ohjaamopäivystäjä Henry Toikander pakasi lähes vuosi sitten pakkiautonsa vaimon, koiran ja paljon erilaisia kodintarvikkeita sekä työkaluja ja suuntasi auton keulan kohti 5 000 asukkaan vuoristokaupunkia Etelä-Puolassa.

Toikanderin sapattivuosi Piwniczna Zdrójin ihastuttavissa maisemissa päättyi heinäkuussa. Kokemukset ovat rikkaat ja myönteiset. "Kiitos siitä kuuluu realistiselle ennakkovalmistautumiselle, ennakkotiedoille ja rennolle asennoitumiselle, jolla lomavuosi on vietetty", jakaa Henry kokemuksiaan sapattivapaasta haaveilevalle.

Sapattivapaan ajatus alkoi kytä Henryn mielessä jo kymmenkunta vuotta sitten eli heti, kun siitä alettiin ensi kertaa puhua Suomessa.

Ratkaiseva sysäys haaveen toteutumiselle oli, kun hän ja **Teresa**, Henryn puolalainen vaimo oivalsivat, että halvan asumisen ja elämisen mahdollisuus olisi käden ulottuvilla Beskidien vuoristossa Teresan suvun vanhassa talossa, jossa oli kymmeneen vuoteen asuttu vain lyhyitä kesäjaksoja. Sukukin olisi tyytyväinen, koska saataisiin vihdoinkin mies, joka pystyy kohentamaan

Pelastajaoppilas Pasi Nissilä on hakenut suunnittelemaalleen köydelle tuotesuojan.

Kuusankoskella esiteltiin uutta pelastautumisköyttä

Kuusanniemen sellutehtaan taannoinen traaginen kuljetinpalo havahdutti osaltaan pelastusväen kehittämään alan apuvälineitä.

Palokuntien käytössä on kelalle rullattuja palonaruja, joiden avulla mm. voidaan pelastautua korkeilta paikoilta. Palonaru on kuitenkin hankala kooltaan ja sen mukaan otosta hälytykseen on aina päätettävä erikseen.

Kuusanniemen hakekasoilla järjestettiin kesäkuun alussa havaintoesitys uudentyypisen pelastautumisköyden käytöstä.

Valtion pelastuskoulun pelastajaoppilas **Pasi Nissilä** esitteli suunnittelemaansa nomex-kankaan pussin, joka kiinnitetään vetoketjulla sammutusasun reiteen.

Pelastusköysi laskostetaan pussiin kolmeen kerrokseen: vaakaasuoraan, pystyyn ja vaakaasuoraan. Pussin vetoketjujen päälle vedetään kangasreunat. Noiden kahden metrin etäisyydelle köyden lopusta tehdään solmu ilmoittamaan köyden päättymisestä.

Köyden alkuun kiinnitetään karbiinihaka ja narujarru - sammut-

tasusun taskuun laitetaan lisäksi laskeutumiskahdeksikko.

Paitsi laskeutumiseen, nostoihin ja laskuihin, yhdistelmää voidaan käyttää mm. vesipelastukseen, koska pussi, josta naru purkautuu, voidaan heittää myös vaakasuoraan. Ratkaisu sopii myös savusukellukseen ja katto-työskentelyyn.

Köysipussin avulla pelastautuminen käy ammattimiehiltä helposti: karbiinihaka kiinnitetään ja laskeudutaan joko köysijarrulla tai laskeutumiskahdeksikkoon hyväksi käyttäen. Ylemmällä kädellä varmistetaan laskeutumiasento ja alemmalla säädellään laskeutumisenopeutta.

Pasi Nissilä on hakenut ratkaisulleen tuotesuojan. Hän on neuvotellut pussin valmistamisesta ja markkinoinnista palokalustotoimittajien kanssa. Köysipussia ei tästä syystä vielä voida hankkia palokunnille.

Esittely kuitenkin teki vaikutuksen paikalla olleisiin. Kymenlaakson TPK:n kalustonhoitaja **Erkki Salminen** laskeutui hakekuljettimelta Nissilän paloasun ja uuden köyden avulla. "Kuin olisi hissillä tullut", kommentoi Salminen.

Kymi ja Zoom Eerolan viheriöillä

KUVAT: KAIUS HEDENSTRÖM

Maankuulun raittius- ja urheiluseura Zoomin kantavat voimat olivat kesän kynnyksellä Kymen vieraina Eerolan golfkeskuksessa Kuusankoskella. Zoomin golfareita oli paikalla lähes 20 ja Kymen edustajien lisäksi peliin otti osaa runsas joukko asiakkaita ja sidosryhmävieraita.

Peli käytiin "paras pallo" -joukkuekisana, jonka voitti hienolla tuloksella 72 (kentän par 73) ryhmä **Eero Miett-**

inen (Kymi), **Jari Simola** (Rollfax), **Heikki Miettinen** (Zoom) ja **Olavi Leimuvirta** (SYP), kuva oikealla ylh.

Pistettä huonommaksi jäi ryhmä **Kari Salmelainen** (Zoom), **Peter Bruun** (Incognito), **Riitta Nygård** (Kymi) ja **Martti Lundström** (Erweko Painotuote), kuva kesk.ylh. Kolmanneksi tulleen ryhmän tyylinäytteinä vas:lla ylh. **Vesa-Matti Loirin** (Zoom) komea avauslyönti ja **Sakari Laurilan** (Yliopistopaino) varma puttaus, jota **Peter Hutton** (Kymi) silmä tarkkana seura. Tässä ryhmässä pelasi myös Kymen tuleva toimitusjohtaja **Johan Furuhejm** BASF:lta.

Jatkoa etusivulta.

Kymin PK 7 ja Chapellen...

PK 4.

Hienopaperit-toimialalla paransi eniten eli 15,6 prosentilla tuotantovauhtiaan Kymin PK 7. Nordland Paperin PK 4:n parannus oli 11,9 prosenttia. Tonneissa tuotantoaan lisäsivät hienopaperipuolella eniten Nordlandin PK 4 ja Kymin PK 9.

Aikakauslehtipaperit -toimialalla tuotantovauhtia paransi eniten eli 12,7 prosentilla Chapellen PK 4. Kaukaan PK 2:n lisäys oli 7,1 prosenttia. Tonneja lisäsivät eniten Kaukaan PK:t 2 ja 1.

Kaikki hienopaperitoimialalta mukana olevat koneet saavuttivat vuodelle 1993 asetetun tavoitetaso, joka oli korkeampi kuin vuonna 1992 toteutunut taso. Myös kaikki aikakauslehtipaperikoneet ylittivät vuoden 1992 tuotantotasoa. Tuotannon tehostamisprojektia jatketaan yhtiötasolla vuonna 1994.

Nuorten ajatuksia metsänvihreitä

Toukokuun 25. päivänä alun toistakymmentä nuorta kiipesi Kymen järjestämään retkibussiin ja vilkutti Naukion koulun pihamaalle jääville kavereilleen. Lehtori Marja-Leena Kalland ja 8-luokkalaisten biologian ryhmä olivat matkalla Anjalankoskelle, entisen Sippolan metsäkoulun maisemiin viettämään yhteisen metsäprojektinsa päättäjäisiä.

Nuorten "Der Spiegel -ryhmä" sai alkusysäyksen ja nimen saksalaiselta aikakauslehdeltä, joka marraskuussa 1993 julkaisi kohu-artikkelinsa pohjoisten havumetsä-alueiden tuhoista. 15-vuotiaat koululaiset suhtautuivat kriittisesti artikkelissa esitettyihin väitteisiin ja päättivät oman mielipiteen muodostuksensa pohjaksi hankkia eri lähteistä tietoja Suomen metsien tilasta. Biologian tunneilla keskusteltiin mm. luonnon monimuotoisuudesta, metsien suojelusta ja niiden talouskäytöstä sekä uusista metsänkäsitteilyohjeista.

Koululaisten iltapäiväretken pääkohde oli entisen Sippolan metsäkoulun mailla sijaitseva noin kymmenen hehtaarin suuruinen vanha metsä. Opetuskohdeena säästetyn alueen vanhimmilla puilla on ikää arviolta puoli-toista sataa vuotta. Vanhan metsän ohella nuoret tutustuivat myös talousmetsään, joka oli uudistettu uusilla luonnonmukaisilla hakkuuohjeilla noudattaen.

Sippolan vanhasta metsästä ...

- Metsä oli todella hieno, fantasminen. Siellä oli paljon vanhoja puita. Paikka oli luonnon hoitama. **Aki**

- Metsän puiden oli annettu kasvaa rauhassa. Joissakin lahoissa puissa oli lintujen hakkaamia reikiä, jotka olivat mielestäni hienoja. **Janne**

- Harvoinkin näkee paikkaa, jota ei ole roskattu. **Sonja**

Vanhoista metsistä yleensä ...

- Ei olisi kivaa, jos vanhoja metsiä tuhottaisiin ja tilalle tehtäisiin taloja ja muita rakennuksia. Silloin vanhoissa metsissä viihtyvät eläimet jäisivät ilman kotia. **Mia**

- Vanhojen metsien kohtalo on melko surkea. Ne vanhat metsät, joita on vielä toistaiseksi jäljellä, ovat niin pieniä ja hajallaan, etteivät eliölajit menesty. **Saara**

- Vanhat metsät täytyy säästää. Mutta koska Suomi on metsäteollisuusmaa, on tottakai oltava myös talousmetsiä. **Tiina**

- Suomessa vanhoille puille pitäisi perustaa "vanhainkoteja". Kaikkia metsiä ei tietenkään voi kokonaisuudessaan säästää, mutta talousmetsiä hakattaessa alueelle voisi jättää ainakin muutamia vanhoja puita keloutumaan ja viettämään "eläkepäiviään". Uskon ja luotan siihen, että me

suomalaiset hoidamme vanhojen metsien asiat hyvin, emmehan me mitään tyhmiä (sydämettämiä) ole! **Lotta**

Tietysti olen huolestunut vanhojen metsien kohtalosta. Joillakin alueilla vanhoja puita yhä säälimättä hakataan, mutta yleisesti ottaen niiden asiat on aika hyvin hoidettu Suomessa. Luulen, että vanhoja metsiä suojellaan vuosi vuodelta yhä enemmän, ei vain luonnonsuojelijoiden vaan myös teollisuuden aloitteesta. **Laura**

Uudesta luonnonmukaisemmasta hakkuualueesta ...

- Siellä oli kaikenlaista puun pätkeä. Paikka oli rumannäköinen. **Janne**

- Heti hakkuun jälkeen paikka näyttää törkeältä, mutta kyllä se siitä myöhemmin kaunistuu (toivottavasti). **Jukka**

- Uusi hakkuualue oli ihan toimiva, mutta metsätraktorin pyörien jäljet olivat melko syvät. **Saara**

- Luonnonmukaisempi hakkuualue oli minusta upea asia. Alue oli sen verran pieni, ettei keskelle metsää muodostunut "laajaa lentokenttää". Vanhat haavat olivat saaneet jäädä asuinalueelleen eikä läheistä suotakaan uhkaa kuivattaminen. Uusittu pieniä alueita eripuolilta metsää säilytetään metsän elinvoimaisuus. **Laura**

Metsän merkityksestä suomalaisille ...

- Metsässä on kiva vaeltaa ja kuunnella lintuja. Siellä on niin rauhallista. **Jukka**

- Metsä on aina ollut minulle läheinen. Unelmani on, että voisin aikanaan viedä lapsenlapseni metsään, jossa itse lapsena kävelin. Sanoisin heille, että tässä on metsä, joka oli paljon nuorempi,

Opetuskohteena säästetyn alueen vanhimmilla puilla on ikää arviolta puoli-toista sataa vuotta.

mutta yhtä kaunis silloin, kun mummo oli pieni. **Tiina**

- Metsä merkitsee elinkeinoa ja eräänlaista tunnusmerkkiä Suomelle. **Jessica**

- Metsurin tyttärenä ja suunnittajana olen aina kokenut metsän itselleni läheiseksi. Metsätalous on maanviljelyn ohella toinen tärkeä elinkeino perheelleni.

Vanhan metsän ohella Naukion koulun "Der Spiegel" -ryhmä tutustui myös talousmetsään, joka oli uudistettu uusilla luonnonmukaisilla hakkuuohjeilla noudattaen.

Ehkä sen vuoksi en ole niin kauhean suojeleulintoinen. Eiväthän metsät meiltä lopu ainakaan tämänhetkellä metsänhakkuu-voilla!

Me suomalaiset arvostamme metsää - siitähän meidät tunnetaan ja tiedetään. Metsä on meille elin-ehto ja tärkeä osa rakasta kotimaatamme.

Laura

- Metsä on uusiutuva luonnonvara, mutta se ei voi uusiutua, jos luonto kuormittuu saasteista. Jos maapallon metsiä hakataan liikaa, ne eivät enää yhteytä riittävästi. Kasvihuoneilmion voimistuessa Suomenkin metsät voivat muuttua uudenslaisiksi.

Maamme kansantalous ei saisi

olla liian riippuvainen paperiteollisuuden viennistä. Jos ilmastomme muuttuu, tavalliset koivut ja mänty eivät ehkä enää menesty täällä. Niiden tilalle voi tulla harvinaisempia puulajeja, jotka eivät sovellu paperin raaka-aineeksi. **Saara**

Metsä merkitsee minulle paljon. Se ikäänkuin elättää minut, sillä vanhempani ovat paperitehtaalla töissä. Viihdyn metsässä ja partiolaisena liikun luonnossa lähes joka viikonloppu.

Metsäluontoa ei uhkaa mikään muu kuin ihminen omalla itsekkyydellään. Ainut keino on, että ihmiset/maat unohtavat keskinäiset riitansa, lyövät viisaat päänsä yhteen ja toimivat yhdessä maapallon metsien pelastamiseksi. **Lotta**

TEKSTI: PIA LINDROOS
KUVAT: KIMMO REKIMIES

SIPPOLAN METSÄ-ALUEEN HISTORIAA

Vuonna 1889 Halla-yhtiö osti Sippolan hoviilta noin 7 300 hehtaarin suuruisen, hyväpuustoisen metsäalueen keskeltä Sippolan pitäjää. Vuonna 1916 Halla metsäomaisuuksineen siirtyi Kymi-yhtiölle. Ennen viime sotia yhtiö harjoitti tilallaan maataloutta. Vuonna 1946 Kymi perusti Sippolan metsäkoulun, josta kahden toimintavuosikymmenen aikana valmistui 160 metsäteknikkoa. Tätä nykyä entinen metsäkoulu toimii Kymme-ne Oy:n puunhankintayhtiön, Tehdaspuun kurssikeskuksena.

TEKSTI: ANNA-LEENA TERHEMÄ
KUVAT: KEIJO KOIVULA

Werla-päivän hengessä

**Pilke silmäkulmas-
sa ja räpylät
jalassa... Voik-
kaan johdon
soutujoukkue
vasemmalta:
Vesa Halme, Kari
Kalliala, Teuvo
Honkanen ja Lee-
na Parvinen.**

**Henkilöstöpalvelupääl-
ikkö Leo Silén** on tyyty-
väinen päivän onnistumi-
seen ja kertoo että haaste-
soutukisa oli päivän mielen-
kiintoisin tapahtuma. Joukkueita
oli viime vuotta vähemmän eli
seitsemän kappaletta. Leo Silén-
in mielestä porukasta erottuivat
selvästi voitosta tosissaan kilpail-
leet ja Werla-päivän hengessä
soudelleet. Iloista ilmettä vaka-
vaan kilpailuun toivat Voikkaan
johtoportaan edustajat, jotka rä-
pylöineen ja snorkkeleineen erot-
tuivat joukosta. Lisäksi he ottivat
turvallisuuksinäkökohdatkin huo-
mioon käyttäessään pelastuslii-
vejä. Todennäköisesti ensi vuon-
na kaikki joutuvat seuraamaan
Voikkaan esimerkkiä.

Kaikki mahdolliset lentopallo-
joukkueet olivat paikalla. Tänä
vuonna pelipaikka oli siirretty läh-
emmäksi Verlan saunarantaan,
mutta kannustusjoukot jäivät silti
vähäisiksi. Miesten lentopallossa
kamppailivat Kymintehdas, Voik-
kaa ja Kuusaanniemi. Kyminteh-
taan joukkue oli paras, vaikka he
pelasivat vain viiden pelaajan
voimin. Naisten lentopallossa
Voikkaan joukkue oli Kymin jouk-
kueita taitavampi, mutta voitosta
taisteltiin tasapäisesti.

Leo Silén toivoo Werla-päivä -
perinteen jatkuvan. "Werla-päi-
vä voisi toimia kylmäisten tutus-
tumis- ja kohtaamispaikkana ja
samalla yhteishengen kohottajana."
Todennäköisesti ensi vuon-
na kilpailujen aikatauluja tullaan
järjestelemään uudelleen, siten
että sama henkilö voisi osallistua

**Voikkaan koneosaston joukkue, Antti Kansikas (vas.) ja Marko Konttila, lähdössä ensi-
osuudelle.**

useampaankin tapahtumaan.
Silén ottaa mielellään vastaan
ehdotuksia Werla-päivän kehit-
tämiseksi.

Tulossatoa

Petankki on saavuttanut suuren
suosion yhtiöläisten keskuudes-
sa. Werla-päivänä pallonheitäjiä
oli kuitenkin edellisvuotta vä-
hemmän. Voittajajoukkue oli
Manu-Eerot, jossa pelasivat **Raili
Eriksson, Eero Eriksson** ja
Reijo Mauno. Toiseksi tuli jouk-
kue Heiluri, jossa taistelivat **Arvi
Härkönen, Pentti Nurmilaukas**
ja **Esko Kallionpää**. Luontopol-
kuilijoita oli viisikymmentä ja eni-
ten pisteitä keräsi **Markku Van-**

hala (11 p). Toiseksi selviytyivät
Kaija Arvelin ja **Anna-Liisa Jär-
vinen** tasapistein.

Soutuviestin kahdesta alku-
erästä finaaliin selvisi neljä jouk-
kueita. Voittajana maaliin saapui
Paperiliiton Voikkaan osasto 36
(**Vesa Koskinen, Timo Wass,
Kimmo Kossila, Pekka Taavi-
la**), joka näin kirkasti viimevuoti-
sen hopeatilansa. Toiseksi tuli
kolmen sekunnin erolla Voik-
kaan koneosasto (**Antti Kansi-
kas, Marko Konttila, Ari Piira,
Jukka Savurinne**) ja kolman-
neksi Paperiliiton Kuusankosken
osasto 19 (**Terho Kukkola, Erki
Toivonen, Jorma Sipilä, Han-
nu Simola**). Neljäntenä finaali-

joukkueena
souti Kym-
in johto (**Eero
Miettinen,
Pekka Hali-
nen, Heikki
Hassi, Peter
Sarelin**). Jouk-
kueen kapteeni
toimi toimitus-
johtajana **Pehr-
Eric Pätt**.

Kunto- kauden lomamatko- jen voittajat

Kuntokaudelta
1993-94 palau-
tettiin kaikkiaan
830 kuntokorttia (henki-
löstö 367, eläke-
läiset 256 ja perheenjäsenet
207). Viime vuodesta kuntokortin
täyttäjiä oli 76 innokasta enem-
män. Arpa suosi Verlassa seuraa-
via henkilöitä:

Henkilöstö:

Kevään hiihtomatka 1995
(25.3.-1.4.95 Jerismaja Muonio):
Eteläpää Reijo, Hasu Heimo,
Joukainen Keijo, Järvinen Jor-
ma, Koskelo Kaisa, Lahti Anneli,
Metsämuuronen Kari, Orava Ari,
Paakkinen Esa, Parkkinen Ossi,
Pihkala Eero, Pöysä Terttu, Raja-
la Yrjö, Ruhanen Salme, Tiiho-
nen Pentti, Tuviala Juhani, Tu-
viala Riitta, Vanhalakka Raili,
Vartiainen Hannu, Virtanen Riit-
ta.

Ruskamatka 1995 (6.-10.9.95
Kilpisjärven Matkailuhotelli):
Dahl Eila, Ekholm Hannele, Inke-
roinen Aila, Inkilä Esko, Kontio-
korpi Yrjö, Korkalainen Sinikka,
Koskipuro Aaro, Käpää Jari, Lai-
ne Kalervo, Lukkarinen Helena,
Naumanen Veli, Nevalainen Mer-
ja, Niittymäki Esko, Pesu Irene,
Pukki Seppo, Rautiainen Mika,
Roitto Eino, Sihvo Olavi, Sipilä
Pehr-Eric Pätt, Jorma, Sjöblom Raimo.

Eläkeläiset:

Ruskamatka 1995: Askola
Vieno, Hokkanen Keijo, Jaakkola
Antti, Kukkonen Lauri, Lahti
Esko, Mauno Reijo, Palenius Mir-
ja, Peuhu Liisa, Tauru Paavo,
Tuukkanen Lasse.

Perheenjäsenet:

Ruskamatka 1995: Ahola Airi,
Björninen Kerttu, Hinkkanen
Mira, Kupias Eva, Lempinen
Hannu, Penttinen Anja, Pieninie-
mi Marja-Leena, Salo Helena,
Venemies Brita, Vuorinen Impi.
Matkoihin sisältyy kuljetus,
majoitus kahden hengen huone-
neissa, täysihöyry ja opastus ret-
killä. Kevään hiihtomatkan sijaan
saa kahden viikon puolihoiton
yhdeksi tai kahdeksi Verlassa.
Ruskamatkan sijaan saa viikon
puolihoiton yhdelle Verlassa.
Alustava varmistus osallistumisesta
matkoille tai Verlan osalta on tehtävä
Kymin henkilöstöpalveluun 16.9.1994
mennessä, puh.(402) 2294. Pal-
jon onnea voittajille!

Keskuskonttori ehommaksi

Keskuskonttorissa on kevään ja
alkukesän aikana tehty erimuo-
toisia korjaustöitä. Normaaliin rak-
ennuksen ylläpitokorjaukseen
liittyvät muutokset parantavat
myös työviihtyvyyttä. Vuonna
1933 valmistunut keskuskonttori-
rakennus on vielä joiltakin osin
lähes alkuperäisessä tilassaan.

Laajimmat korjaustyöt ovat liit-
tyneet ensimmäisen ja toisen ker-
roksen naisten WC-tilojen ja pu-
kuhuoneiden kunnostamiseen.
Tilat laatoitetaan ja maalataan
uudelleen, myös kalusteet uusi-
taan. WC-tilojen osalta työt pyri-
tään saamaan valmiiksi heinä-
kuun aikana. Konttorin muut sa-
nateetitilut uusitaan tarpeen mu-
kaan lähivuosien aikana.

WC-remontin yhteydessä on
uusittu myös kylmä- ja lämmin-
vesiputkistoja. Keskuskonttorin
viemäriputkistojen uusinta on
suunniteltu tehtäväksi ensi vuon-
na.

Keskuskonttorin ilmastointi pa-
rancee ainakin joiltakin osin, kun
heinäkuun lopulla tehtävä ilman-

vaihtojär-
jestelmän
raitisilma-
kanavia
koskeva
puhdistus
saadaan
valmiiksi.
Edellisestä
ilmanvaihtokanavien
puhdistuk-
sesta on vii-
tisen vuot-
ta.

Muista
muutoksista
mainittakoon,
että konttorin
sivuoventalon
kulunval-

vontapiste on siirtynyt pääportil-
le, josta on sisäänkäynteihin ka-
meravalvonta. Muiden kuin kes-
kuskonttorissa työskentelevien
on kuljettava pääoven kautta.

**Muurari Olavi Tervola (vas.) ja rakennusmestari Ari Akkanen Rakennuspolta olivat kesäkuun puolessa välissä laatoit-
tamassa naisten 2. kerroksen WC:tä. Keskuskonttorilla tehtävien korjaustöiden yhteys-
henkilönä on konttoripalvelu-
asioiden hoitaja Kaija Vierros.**

Kymin puhelinluettelo valmistumassa

Kymin uusi sisäinen puhelinluet-
telo on valmistumassa ja se pyri-
tään jakamaan puhelimiä käyttä-
jille loppukesän aikana. Ensimmäi-
set luettelon koekappaleet,
joihin tuli vielä jonkin verran
muutoksia, valmistuivat touko-
kuussa

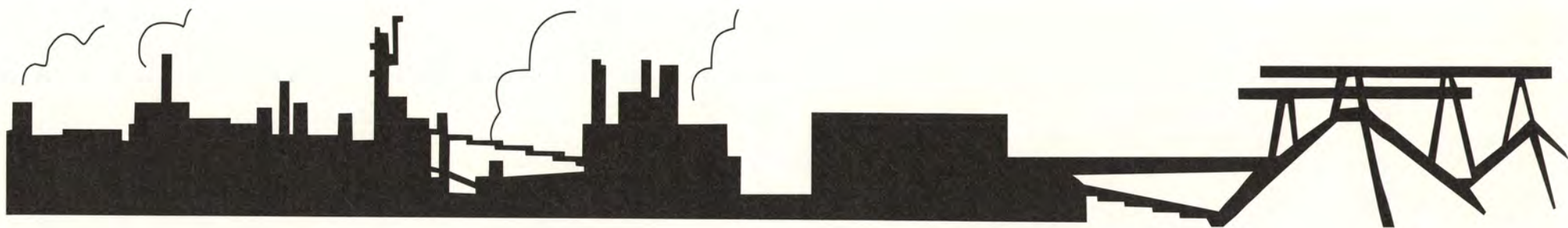
Puhelinluettelo on tehty Kym-
mene Oy:n tietohallinnon kehit-
tämällä uudella viestintähake-
mistolla Infobookilla, jota on tar-
koitus vastaisuudessa käyttää
konsernin muissakin yhtiöissä.
Kymin lisäksi ohjelman on otta-
nut käyttöönsä Schauman Wood
Oy. Puhelinluettelon kokoami-
sesta on vastannut konttoripalve-
luasioiden hoitaja **Arja Taimela**.
Puhelinluettelon painosmäärä
on noin 1 000 kpl.

Aikaisempaan puhelinluette-
loon verrattuna on uudessa luet-
telossa vähemmän varsinaisia
puhelimien käyttöohjeita. Luette-
lokansion muovitaskusta löyty-
vät erilliset käyttöohjevihkoset.
Aakkosellisessa henkilöhakemis-
tossa on entisen postituspaikan
tilalla postipaikkakoodi, jota tulee
käyttää lähetettäessä sisäistä pos-

ta. Postipaikkakoodin käyttöön-
otto liittyy sisäisen postinkulun
järkeistämiseen. Koodien selvi-
tykset löytyvät ennen aakkos-
luettelosivuja. Muilta osin luet-
telo on tiedoiltaan lähes entisenkal-
tainen: mukana ovat kaikki Kym-
in vaihteeseen kuuluvat puhe-
linnumerot kuten ennenkin.
Myös Voikkaan tehtaasta ja Helsin-
gin Mikonlinnan puhelinvaihteiden
puhelinnumerot löytyvät luet-
telosta.

Puhelinluettelotiedot on tulos-
tettu A4-paperille, joten luettelokan-
sion koko suureni melkoisesti.
Suurempaan luettelokokoon
siirtymiseen ovat vaikuttaneet
ohjelma- ja kustannussyt.

Puhelinluettelotietoja on mah-
dollista tulostaa Infobookista lisä-
ohjelman, Telebookin, kautta
AmiPro-tekstinkäsittelyohjel-
maan. Info- ja Telebook-ohjelmat
edellyttävät, että käyttäjän päät-
teessä on OS2-käyttöjärjestelmä.
Viestintähakemisto mahdollistaa
aikanaan myös muiden konser-
nin yhtiöiden puhelinluettelotie-
tojen kopioinnin omalle päätteel-
le.

PROJEKTI ETUJASSA

KUVAT: KEIJO KOIVULA JA IRMA NIEMI

Juhannus happivalkaisuprojektin kiireisintä aikaa

**Kuusanniemen sellu-
tehtaan happivalkaisu-
projektissa otettiin ju-
hannuksen jälkeen
käyttöön valkaisun en-
simmäisen vaiheen
muutokset, sakeamas-
satorni sekä osa auto-
maatiojärjestelmästä.
Varsinainen happival-
kaisu käynnistyy suun-
niteltua hieman aikai-
semmin elokuun 22.
päivänä.**

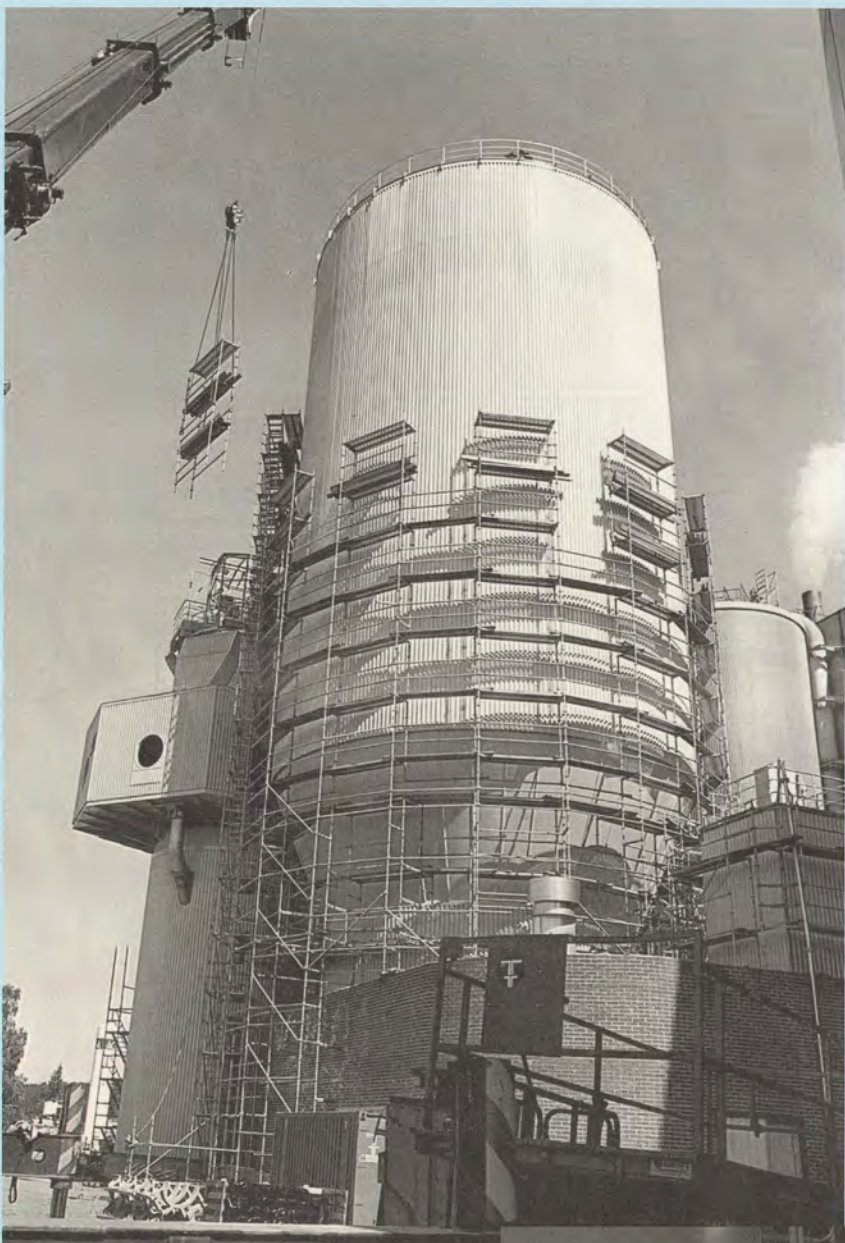
Projektipäällikkö **Seppo Vircän** mukaan työt ovat vaikeista olosuhteista huolimatta edistyneet hyvin ja ovat etujassa. Hän kertoo, että työskentelyä on hankaloittanut mm. pienellä alueella työskennellyt suuri henkilömäärä. Uudistustöiden kanssa samanaikaisesti käynnissä oleva tuotantoprosessi on myös asettanut rajoituksia. Kesäkuussa happivalkaisutyömaalla oli töissä enimmillään yli 100 henkilöä.

Työmaalla työskentelee useiden eri toimittajien edustajia. Merkittävimpiä projektiin osallistuvia toimittajia ovat happivalkaisulaitteet ja pääprosessimuutokset toteuttava Kvaerner Pulping Oy, automaatiojärjestelmistä vastaava Valmet Automation Oy, instrumentoinnista SPT Automaatio Oy ja sähköistyksen osalta ABB Installaatiot Oy. Putkistotoimittaja on Oy Huber Ab. Säiliöt ja massatornit ovat Terästorni Oy:ltä.

Happivalkaisun ja samassa projektissa toteutettavan varsinaisen valkaisun ensimmäisen vaiheen eli D0-vaiheen muutosten edellyttämät liitännät tehtiin pidennetyn juhannusseisokin aikana.

Käyttöinsinööri **Kaija Pehulehtonen** sellutehtaalta selvittää juhannusseisokin jälkeen tapahtuneita tuotannollisia muutoksia, joista merkittävimpiä on keittämön ja valkaisimon välissä eräänlaisena 'puskurina' olevan uuden 5 000 m³:n sakeamassatornin käyttöönotto. Esilajittelun muutoksista hän mainitsee pyörerepuhdistuksen poisjäämisen, painelajittelu on muutettu kolmiportaiseksi ja myös rejektinkäsittelyä on muutettu.

Käyttö- ja kunnossapitohenkilöstölle järjestettiin huhtikuun aikana koulutusta, jossa käsiteltiin happivaihetta, D0-vaihetta, esilajittelun muutoksia, magnesiumsulfaatin liuotusta ja sekä hapetetun valkolipeän valmistus-

ta. Lisäkoulutus tapahtuu käyttöönoton yhteydessä. Varsinaisen happivaiheen käyttöönottoa edeltävät kahden viikon vesiajot elokuussa, jolloin käyttömiehistöllä on mahdollista harjoitella laitoksen ajamista.

Mittavat automaatiotyöt

Happivalkaisuprojektin kiireisin vaihe ajoittui juhannukseen, jolloin mm. kolmoslinjan esilajittelu ja valkaisun alkuosa liitettiin prosessiautomaatiojärjestelmään.

Esilajitteluun ja valkaisuun liittyvät työt ovat suunnitteluinsinööri **Matti Oren** mukaan olleet mittavat. "Prosessin pneumaattista instrumentointia on muutettu digitaalitekniikaksi ja kuvaruutuohjauksiksi. Lähes kaikki kentältä tulevat kaapeliyhteydet on jouduttu uusimaan, samoin kentälaitteista on noin puolet uusittu", hän toteaa.

Uuden happivalkaisulaitoksen

Juhannuksen jälkeen otettiin käyttöön uusi 5000 kuutiometrin sakeamassatorni.

osalta automaatio- ja instrumentointitoille, testauksille ja koeajoille on varattu kolmisen viikkoa aikaa elokuun alusta lähtien. Vanhan puolen modernisointiin liittyvät työt ovat olleet Oren mukaan huomattavasti kiireisempiä ja hankalampia. "Kaikkien kytkentöjen, testausten ja käyttöönoton piti tapahtua juhannusseisokissa, viiden vuorokauden aikana."

Happivalkaisuprojektissa automaatio- ja instrumentointeihin sisältyy kentällä noin 600 erilaista laitetta kaapelointineen, joista yli 400 otettiin käyttöön juhannuksena. Meesauuneilla olevia automaatiolaitteita otettiin käyttöön samanaikaisesti noin 200.

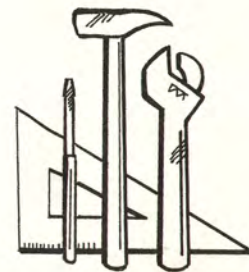
Automaatiotöiden suunnittelusta on vastannut Kymin oma suunnitteluosasto ja sellutehtaan käyttöorganisaatio sekä Projekti-insinöörit Oy ja Valmet Automaation Oy. "Olemme yhdessä määritelleet laitoksen ajotapaan ja lukituksiin liittyvät asiat, jotka on ohjelmoitu prosessiautomaatiojärjestelmään", Ore selvittää.

Suunnittelutyöt käynnistettiin Oren mukaan viime syksynä. Asennustöihin päästiin happivalkaisun puolella alkuvuodesta ja juhannusseisokin aikana tehtäviksi suunniteltujen töiden alkuvaiheita, kaapelien vetäminen ja kytkentä aloitettiin toukuussa.

Automaatio- ja instrumentointitöitä oli juhannusseisokin aikana tekemässä noin 30 henkilöä.

Hapen sekoituksen automaatiolaitteita tutkimassa projektin automaatio- ja instrumentointisuunnittelusta sekä laitehankinnoista vastaava suunnitteluinsinööri Matti Ore (vas.) ja suunnittelija Heikki Lindén (oik.), jonka erityisalueena on huhtikuusta lähtien ollut projektin asennusvalvonta. Kuitulinja 3:n alueen instrumenttikunnossapidosta vastaava aluemies Jukka Hasu (kesk.) on ollut mukana projektin eri vaiheissa jatkuvasti.

Kymille uusi työkalujen hallinta- ja järjestelmä

Kymillä ollaan ottamassa käyttöön uutta työkalujen hallintaohjelmistoa. Ohjelmisto on apuväline kaikkien Kymin työkalujen hankintojen ja käytön ohjauksessa. Sen avulla pystytään tehokkaammin hyödyntämään olemassaoleva työkaluvalikoima ja sitä kautta optimoimaan vuotuisia uushankintoja.

Järjestelmä palvelee myös työkalujen inventoinnissa, ja ajan myötä vanhat käsikortit poistuvat käytöstä.

Järjestelmään on rekisteröity työkalut osastoittain, henkilöittäin ja työkalukopeittain. Opeointi tapahtuu keskitetysti tehdaspalvelun koneosastolla, jossa toiminnosta vastaa työnjohtaja **Markku Leppäkoski**.

Ohjelmiston ideointi ja määrittelytyö on tehty tehdaspalvelussa yhdessä Kymmene Oy:n tietohallinnon kanssa, josta projektissa ovat olleet suunnittelupäällikkö **Seppo Heiska** ja suunnittelija **Anneli Tirronen**. Perussovellus on tehty Paradox-ohjelmistolla, joka on versioitu keskuskoneympäristöön (KPER).

Työkalurekisterin syööstä järjestelmään on vastannut insinööri **Ari Vaara**. Erilaisia työkalunimikkeitä on kaikkiaan noin 18 000 kpl.

Ohjelmistoon on ollut kiinnostusta myös muualla konsernissa, ja sitä ollaan ottamassa käyttöön Kaukas Oy:n Lappeenrannan ja Voikkaan tehtailla.

Työkalujen hallintaohjelmiston käyttöönotosta ja koulutuksesta tiedotetaan osastoille tarkemmin kesälomakauden jälkeen.

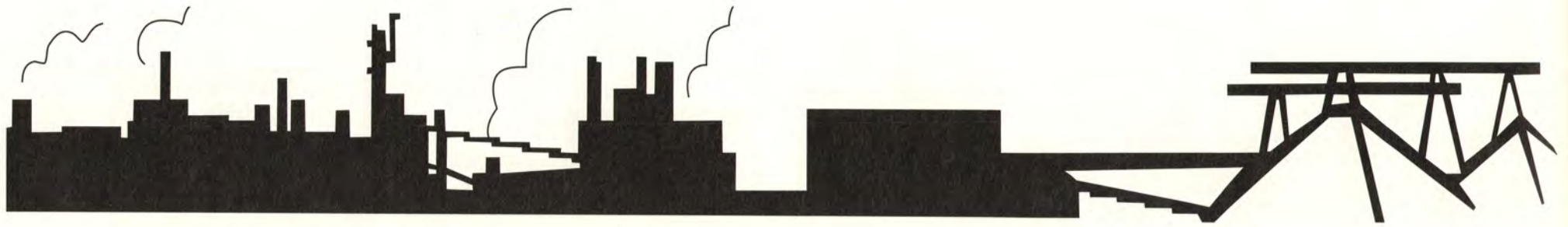
HYMYÄ HUULEEN

Haajasen kotiinlähtö

Haajanen lähti usein ennen neljää töistä. Hän asui Kinnaslinjalla. Porttivahti tiedusteli: "Mihinkä se Huojanen hinnoo, eihän se ole vielä törrännäkkää."

Haajanen vastasi: "Kuulahan se törräys sinne kottiinkin."

HUULET TALTEEN/
ERKKI PENTTINEN

ALEKSANDER SCHOSCHKOFF 50 V

Ilmapiiri on muuttunut avoimeksi

Aleksander Schoschkoff on varsinaisen leipätyönsä, PK 7:n tuotantopäällikön velvollisuuksien ohessa hoitanut Kymin ylempien toimihenkilöiden yhteyshenkilön tehtäviä kolme vuotta. Miten ylempien asioiden hoito on kehittynyt?

"Kun minut valittiin yhteyshenkilöksi, tavoitteena oli perustaa rekisteröimätön yhdistys, joka pystyisi demokraattisin keinoin valitsemaan edustajia yt-elimiin. Yt-lain nojalla ylempillä on lakisääteinen edustus-oikeus.

Nyt, kun yhdistys on saatu perustettua ja toimimaan, muut ay-järjestöt ottavat ylempien mielipiteet vakavammin huomioon. Meillä on kaksi-kolme kertaa vuodessa yhteiset kokoukset, joissa ylempät ovat yhtenä osapuolena.

Yhdistyksellä on myös suhteet AKAVAan. Sitä kautta on mahdollista saada neuvoja sekä tukea. Käytännössä tästä oli hyötyä pari vuotta sitten lomautusten yhteydessä, jolloin saimme tätä kanavaa myöten tietoja siitä, miten vastaavanlaiset lomautukset oli hoidettu muissa yrityksissä", Schoschkoff kertoo.

Ylempien toimihenkilöiden ay-aktiivisuus on huomattavasti vähäisempää kuin muissa henkilöstöryhmissä. "Ylempien asema oikeastaan edellyttää, että pidämme suhteellisen matalaa roolia ay-asioissa. Tämä näkyy myös yhdistyksen toiminnassa. Kukaan ei ole innokas olemaan vetäjä pitkän aikaa, yhteyshenkilö ja varayhteyshenkilö valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Tämän ansiosta jäsenet ovat kiinnostuneempia, kun tietävät, että hommassa ei ole kiinni ikuisesti."

Positiivisena kehityksenä Aleksander Schoschkoff mainitsee mm. sen, että yhtiön johto on ot-

Mieluisimmiksi vapaa-ajan harrastuksikseen Aleksander Schoschkoff kertoo luonnossa liikkumisen ja talvisin hiihtämisen, myös Lions-työ on sydäntä lähellä.

tanut selvästi kantaa ylityökorvauksiin. "Aiemmin ei ollut selvää käytäntöä, mutta nyt johtamisohjeet on muutettu niiltä osin. Edeltäjäni, **Timo Alarodun**, suuri ansio oli 40-tuntisen työviikon mukanaan tuomat pekkaspäivät."

Järjestötyöskentely on Aleksander Schoschkoffin mukaan ollut avartavaa. "Eri henkilöstöryhmien kanssa pohdimme asioita, joihin ei muuten kiinnittäisi huomiota. Samalla näkee eri silmin muiden ammattiryhmien ongelmia. Ilmapiiri yt-tasolla on muuttunut positiivisempaan suuntaan. Keskustelu on avoimempaa ja toisten mielipiteet huomioon ottavampaa kuin aiemmin, vaikka ajat ovat olleet ankeita. Pehr-Eric Pättin ajama ilmastonmuutos alkaa selvästi näkyä."

Aleksander Schoschkoff täyttää 50 vuotta 21. heinäkuuta. Merkkipäivänä on kahvipannu kuumana klo 12-17 Miilutie 11:ssä Kuusankoskella.

VAPAA-AIKA

Kirjansidonta ja kiire eivät käy yksiin

"Tämä on sellaista rauhoittavaa askartelua. Ja olipa työ mitä tahansa - kiiruulla ei voita mitään", toteaa kehityspäällikkö Seppo Vatanen energiatalousosastolta kirjansidontaharrastuksesta.

Seppo Vatanen sidontaharrastus alkoi, kun hän päätti laittaa lastensa Aku Ankat yhteen ja kansiin. Sen kummempaa oppia hänellä ei hommasta ollut: katsoi vain mallia jostakin vanhemmasta sidoksesta. Vatanen kuitenkin innostui puuhasta ja etsi kirjastosta käsiinsä kirjansidontaa käsittelevän kirjan, jonka avulla sidonta alkoi sujua paremmin. Vähän myöhemmin hän kävi Valkealassa viikonlopun kirjansidontakurssin ja edelleen viikon kurssin Kankaanpään opistos-

Seppo Vatanen kertoo, että kirjansidontamisessa on vähintään 19 eri työvaihetta, joista tässä meneillään kirjan höyläyksen aloittaminen.

lakin oppii jotakin."

Monta työvaihetta

Erilaisia työvaiheita kirjansidontamisessa on Seppo Vatanen laskujen mukaan 19. Mikäli kyseessä on vanhan kirjan korjaaminen, työvaiheiden määrä nousee yli kahdenkymmenen. "Jos oikein ahkerasti tekee töitä, Aku Ankan vuosikerran saa sidottua kirjaksi viikonlopun aikana. Paljon aikaa kuluu tosin odoteltaessa eri liimausten kuivumisesta."

"Itse käytän sidonnassa sidontanauhaa, joka on vähän kantinauhan näköistä. Lehdet sidotaan toisiinsa sentin levyisen nauhan avulla. Kirjan selkämys tulee kluuttikankaasta ja kannet pahvista", Vatanen kertoo.

Tärkeimmistä kirjansidonnas-

sa käytettävistä tarvikkeista hän mainitsee nitomakemäen, sidontalangon, joka on kuten parafinoitua kalastajalankaa sekä tavallisen silmäneulan. Lisäksi tarvitaan terävä veitsi, erilaisia puristimia ja koko joukko lähes jokaisen kotoa löytyviä erilaisia pieniä apuvälineitä kuten sukkapuikko tai tiilikivi.

Kun lehdet on sidottu yhteen, liimataan sidoksen selkämukseen sen vahvistamiseksi harso eli taivekangas. Tämän jälkeen sidoksen reunat höylätään tasaiseksi erityisellä kirjahöylällä. Kannet tehdään erikseen ja liimataan esilehtien ja taivekankaan avulla kirjaan. Selkämys voi olla eri materiaalia kuin kannet, esim. nahkaa tai muovia.

"Kirjansidontaa voi tehdä erittäin halvoilla välineillä", huomauttaa Vatanen, joka puutöitä harrastavana on itse valmistanut mm. sidonnassa tarvittavan kirjahöylän ja tarpeellisia puristimia. Yhteen kirjaan menevät tarvikkeet eivät maksa paljoakaan. Tarvikkeita saa kirjansidontaan erikoistuneista liikkeistä.

Kannen marmorointi on helppo tehdä kotona. Marmoroinnissa altaassa olevan tapettiliisterin päälle tiputetaan tärpätillä ohennettua öljyväriä ja sitten esim. puutikulla piirretään haluttuja kuvioita. Kuvioit siirtyvät liisterin pinnalle asetettuna paperiin. Erityisillä marmorointiväreillä päästään kirkkaampaan ja värikkäämpään lopputulokseen.

Kirjansidonta ei ole Kouvolan Kuusankoski -alueella kovinkaan yleinen harrastusmuoto. Alan harrastajia tapaa oikeastaan ainoastaan kursseilla - esimerkiksi yhdistystä Vatanen ei tiennyt alueella olevan.

KUVAT: KEIJO KOIVULA

Pesäpallo-ottelu pomot vastaan päättyi ensin mainittujen voittoon 10-7. Kansainväliseen tyyliin shampanjaa suihkuttamaan päässeessä pomojen voittojoukkueessa pelasi porukkaa useammalta eri osastolta: sellulta, Kuusanniemen höyryltä, paperilta, suunnittelusta ja tehdaspalvelusta. Ottelu pe-

Pomojen joukkue.

Harjoittelijat vastaan pomot pesäpallossa

lattiin Voikkaalla, Hirvelän yläasteen kentällä.

Vaikka voitto oli varsin selvä, aikovat pomot olla kaikin puolin hyvässä pelivireessä seuraavassa kilpailussakin. Saatujen tietojen

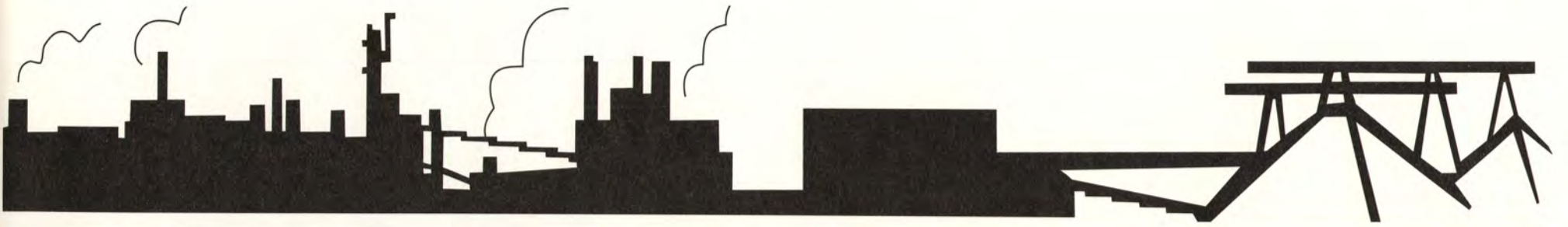
mukaan (ja vinkkinä harkkareille) harjoittelussa aiotaan panostaa lyöntien ja kiinnitöiden sijasta juoksunopeuteen ja merkkipeleihin huutoineen.

KUVA: INTO RINNE

Pekka Kivioja eläkkeelle

Keväällä eläkkeelle jääneelle sellutehtaan vuoromestari Pekka Kiviojalle (toinen oik.) luovutettiin perinteinen hopealautanen 17.5. Koskelassa. Luovutustilaisuuteen osallistuivat vas. Markku Laaksonen, Toivo Salo, Teuvo Parkkinen, Turo Blomberg ja Pekka Kiviojo sekä kuvasta puuttuva Into Rinne. Pekka Kivioja oli yhtiön palveluksessa yli 32 vuoden ajan. Kivioja tunnetaan kymiläisten ja erityisesti sellun väen keskuudessa hauskoista ja ajankohtaisista piirroksistaan.

Ammattityöväkymän kasvu saisi yrittämään enemmän

Juttu kiertää -haastattelusarja on päässyt kierroksellaan päälystyslaitokselle. Tutkimuskeskuksen paperi- ja sellulaboratorion päällikön Liisi Helkalan toivomuksesta jututimme Kalevi Komppaa, 41, joka on työskennellyt uudelleenrakennetun käyttäjänä viimeiset 8-9 vuotta. Työvuosia yhtiössä ja päälystyslaitoksella on hänelle kertynyt yli 20.

Kalevi Komppa

Mistä olet kotoisin?
Olen syntynyt Mäntyläissaari-jussissa. Kuusankoskelle muutin 1960-luvun alkupuolella.

Mitä haluaisit työpaikallasi muuttua ja miten?

Kymi Nousee -projekti on yleisesti ottaen vaikuttanut myönteisesti. Toivoisin kuitenkin siltä vielä sitä, että muistettaisiin henkilöstön olevan yrityksen tärkein voimavara. Minusta ihmisiä tulisi kannustaa nykyistä enemmän henkilökohtaiseen vastuuseen - ei kuitenkaan niin, että henkilö jäisi vastuun kanssa yksin. Monesti tuntuu siltä, että työmiehen vastuurajat, eli kuinka pitkälle hän pystyy joistakin asioista päättämään, olisivat jotenkin hämärät. Toivoisin myös, että työmiehen ammattityöväkymän pyrittäisiin nostamaan, mikä saisi varmasti yrittämään paljon enemmän.

Henkilöstön ammattitaidon ja työn viihtyvyyden kannalta työnkiertoon tulisi mielestäni panostaa enemmän.

Miten yhtiö on mielestäsi muuttunut reilun 20 vuoden aikana?

Olen kokenut, että työntekijäpuolella ymmärretään nykyisin paremmin, että työnantajan etu on myös työntekijän etu. Kymin henki on ehkä siinä mielessä parempi kuin ennen. Mieleen jäänyt tapahtuma?

Paras myönteinen henkilökohtainen kokemus on noin vuoden takaa, kun osaston johtaja **Aulis Koikkalainen** suhtautui myönteisesti opintovapaapyyntöni: olen saanut vapaata opiskelun takia aina silloin, kun olen tarvinnut. Mitä opiskelet?

Viime syksynä aloitin avoimessa korkeakoulussa aikuiskasvatuksen ja yleisen teologian approbaturon. Innostus opiskelun aloittamiseen

liittyi vapaa-ajan toimintaani seurakunnassa. Olen mukana mm. kirkkovaltuustossa, Kyminteh-taan piirineuvostossa ja pitkäntähtäimen suunnittelutoimikunnassa. Kunnianhimoisena tavoitteenani on päästä opiskelemaan yliopistoon teologiseen tiedekuntaan, ja tulevaisuudessa ammatinvaliokuntaan.

Aikuiskasvatusta lukiessa on oppinut paljon itsestäkin ja se on muuttanut ajatuksia monessa asiassa.

Muu vapaa-aikasi?

Yritän lenkkeillä aina silloin kun kerkiän, omakotitalon peruskorjaus on myös kesken.

Lempikirjailijasi ja -musiikkisi?

Vaikea sanoa - esimerkiksi Väinö Linna ja Leon Uris. Musiikissa kelpaa lähes kaikki - pois voi jättää rockin tai vastaavan 'kauhian metelin'.

Minkälaisia asioita tai ihmisiä arvostat?

Onnellisia ja tyytyväisiä ihmisiä. Kumpikaan ei ole sellainen tila, joka tulisi ulkopuolelta. Ihminen voi olla tyytyväinen ja onnellinen millaisessa ulkoisessa tilanteessa tahansa. Se ei kuitenkaan sulje pois sitä, etteikö ulkoisia olosuhteita voisi pyrkiä muuttamaan paremmaksi.

Joku viisas on joskus sanonut, että "pitäisi oppia näkemään se, mitä voi muuttaa ja mitä ei - ja hyväksymään sen, mitä ei voi muuttaa ja tekemään parhaansa sen hyväksi, minkä voi muuttaa."

Minne haluaisit matkustaa?

Israeliin. Olen käynyt siellä jo seitsemän kertaa.

Ketä toivot seuraavaksi haastateltavaksi?

Hienopaperitehtaalta **Hannu Luotoa**.

Kymin puhelin- ja viestiyhteyksistä huolehtii automaatio-osastolla kolmen miehen tiimi: oik. puhelin-asettajat Kari Helkala ja Tapani Brandtelli sekä työnjohtaja Aki Pekkanen.

Apua - puhelin on rikki!

Puhelinasioihin liittyviä kysymyksiä tehdään edelleen runsaasti, ja asentajien apua tarvitaan. Yleisin syy on tuttu: 'Puhelin on rikki, mie en pääse mihinkään.'

Kymin puhelin- ja viestiyhteyksistä huolehtii automaatio-osastolla kolmen miehen tiimi: puhelinasettajat **Tapani Brandtelli** ja **Kari Helkala** sekä työnjohtaja **Aki Pekkanen**, jonka toimenkuvan kuuluvat puhelinasioiden lisäksi henkilöhakulaitteet, NMT-puhelimet ja valvontakamerat.

Aki Pekkanen toteaa, että pienemmät ja kiireelliset asiat voi selvittää suoraan puhelinasettajien kanssa. Muissa tapauksissa on syytä ottaa yhteyttä joko häneen tai konttoripalveluasioiden hoitaja **Arja Taimelaan**, joka hoitaa mm. muuttoihin liittyvät kirjaukset. Tapani Brandtelliin voi ottaa yhteyttä 85-haulla numerosta 2175 ja Kari Helkalan 87-2194. Aki Pekkanen puhelin on 85-2860 ja Arja Taimelaan 2218. Puhelinasettajat lukevat päivittäin myös memoja, tunnus PUHMIES.

"Puhelinviasta ilmoittaessa olisi toivottavaa, että soittaja voisi kertoa, miten puhelin on vikatilanteessa toiminut; esimerkiksi ovatko katkenneet puhelut sisä- vai ulkopuhelua. Näiden tietojen avulla vian paikallistaminen helpottuu", Tapani Brandtelli ja Kari Helkala neuvovat.

He lisäävät, että jonkin verran vikailmoituksia tulee myös sen takia, ettei puhelimen toimintoja tunneta. Pulmatilanteita on syntynyt mm., kun puhelimesta on kuulunut toiminnekoodilla jätetyn soittopyynnön ilmoitusääni tai 'nollalla' ulossoitettassa ei ole

kuulunutkaan vapaaääntä.

Korjaajien apua tarvittaessa yhteydenotto pitäisi tehdä hyvissä ajoin, jotta asentajat pystyisivät suunnittelemaan työnsä parhaalla mahdollisella tavalla. Puhelinasettajien työstä laskutetaan osastoja normaalikäytännön mukaisesti.

Miehet kertovat, että isommat puhelinvaihteeseen liittyvät hälytystilanteet ovat ajoittuneet usein arki-iltoihin ja viikonloppuihin. Tavanomaisia pienempiä vikailmoitusyhteydenottoja tulee päivittäin.

Laaja työkenttä

Puhelinasettajien työ on muuttanut vuonna 1987 tulleen viimeisimmän puhelinvaihtejärjestelmän myötä melkoisesti. "Nykyisin vaihdetyötä tehdään näyttöpäätteen ja kirjoittimen avulla, kun ennen peuhattiin ruuvimeisselin ja leikkureitten kanssa. Samalla puhelinvaihteisiin tuli lisätoimintoja, soitonsiirrot ym., jotka ennen jouduttiin asentamaan manuaalisesti kojeisiin", Brandtelli ja Helkala selvittävät.

Tapani Brandtelli on työskennellyt puhelinasettajana 16 vuoden ajan ja Kari Helkala 9 vuotta. Aki Pekkanen puolestaan sai viestintäkojeasiat hoitoonsa kolme vuotta sitten.

Puhelinasettajien pätehtävistä mainittakoon puhelinvaihteiden ja -verkon ylläpito, puhelinvaihteiden korjaukset ja muutot. Yhtiön puhelinvaihteiden muodostuu kolmesta osavaihteesta: Kymi ykkösestä ja kakkosesta sekä hienopaperin osavaihteesta. Päävaihte on Kymi ykkönen. Puhelinliittymiä vaihteessa on noin 1 000. Viime vuosina puhelinasettajien työkenttä on laajentunut

av-palveluun ja palohälytyslaitteiden huoltoihin. Töiden järjestelyssä palohälytyslaitteiden huollot on keskitetty tehtäväksi kerran viikossa torstaisin.

Lisäksi he tekevät tarvittaessa sähköasennuksia ja kaapelinäyttöjä sekä avustavat mm. Voikkaan tehdasta puhelinvaihteisiin ja -vaihteeseen liittyvissä korjaus- ja asennustöissä. Kymin tehdasalueella olevien kaikkien sähkökellojen aikaa säädellään keskuskonttoriin sijoitetusta aikakellosta, joka kuuluu niin ikään puhelinasettajien tehtäväkenttään.

Kari Helkala ja Tapani Brandtelli kertovat, että puhelinvaihteiden häiriötilanteet eivät johdu aina viasta omassa vaihteessa. Esimerkiksi pari vuotta sitten vaihteverkon mentyä nurin oli vika Helsingissä Mikonlinnassa ukonilman kasteltua laitteistot. "Yritysverkkoon kuuluu paljon pisteitä, ja jos siinä on jossakin kohtaa ongelmia, on niillä vaikutuksena heti muihin verkon vaihteisiin", he toteavat.

He lisäävät, että puhelinvaihtejärjestelmän toimittajan Siemens Oy:n kanssa tehdään jatkuvasti kiinteää yhteistyötä mm. ohjelmisto-ongelmissa puolin ja toisin.

Syksyllä käyttöön otettava Puheposti parantaa yhtiöläisten viestiyhteyksiä entisestään. Jos henkilöä ei tavoita puhelimen, hakulaitteen tai memon avulla on yhtenä vaihtoehtona jättää sanoma eräänlaiseen puhelinvastaajaan, Puhepostiin. Puheposti-järjestelmään voidaan liittää enintään 500 puhelinnumeroa.

Ulkopaikkakuntalaisten kiinnostus Verlaan lisääntynyt

Kesäkuun puolen välin varustilanteen mukaan Verlan lomakylää on varattu viimevuotista ahkerammin, erityisesti ulkopaikkakuntalaiset ovat olleet aikaisempaa huomattavasti kiinnostuneempia paikasta. Viime vuonna konsernin muilta paikkakunnilta tehtiin noin parikymmentä lomapaikkavarausta, mikä tänä kesänä ylittyy yli kolminkertaisesti.

"Ulkopaikkakuntalaisille Verla on toisenlainen lomapaikka, kuin mihin he ovat tottuneet. Vanha historiallinen tehdasympäristö houkuttelee", toteaa lomakylän varauksia hoitava henkilöstöpalveluasioiden hoitaja Tuula Rantanen.

Kesän suosituinta loma-aikaa on tänäkin vuonna perinteisesti juhannus ja kesäkuun loppu, jotka ovat loppuunvarattuja. Heinäkuussa löytyy kuitenkin vielä mukavasti vapaata. Muistin virkistykseksi kerrottakoon, että lomamajan hinta on 50 mk /vrk ja aikuisten päivittäinen ruokailumaksu 55 mk, 6-12-vuotiaan 30 mk ja alle 6-vuotiaan maksuton. Kuukauden lomavarausta voi tehdä elokuusta toukokuuhun ja tällä hetkellä elokuussa on vielä muutama lomamökki vapaana. 900 markkaa maksavissa kuukausivarauksissa ruokailun voi sopia erikseen. Lomakylän puolihoitopalvelut jatkuvat elokuun loppuun asti.

Tuula Rantanen jatkaa, että toukokuussa jakelussa ollut Verlan lomakylän esittelylehti on luettu tarkaan: asioita ei tarvitse selvittää enää niin juurta jaksain. "Yleensä kuitenkin aina muistutan, että ottavat omat liinavaatteet mukaan."

Hän lisää, että muistutuksia lomamajojen siisteydestä on tullut jonkin verran. Koska lomakylän henkilökuntaan ei kuulu erillistä majasiivoojaa, on lomamajan varaajien huolehdittava siivouksesta itse. Eläimiä saa viedä vain tiettyihin majoihin.

Lomakylän asuntovuonalaueella on vielä runsaasti vapaita aikoja, joita voi kysyä niin ikään Kymin henkilöstöpalvelusta, puh. 951-402 2294. Asuntovuonupaikka maksaa 30 mk, johon sisältyy saunominen ja muut lomakylän palvelut. Ruokailun voi jokainen sopia haluamallaan tavalla erikseen.

Viikonloppuina Verlassa lomailuille tarjotaan mahdollisuutta hierontapalveluihin. Laillistettu hieroja **Kristiina Ilander** pitää

vastaanottoa saunarantaa lähellä olevassa VB 5:ssä. Hieronta-aikavaraukset tehdään suoraan VB5:ssä olevaan varausvihkoon. Maksut vaihtelevat 20 minuuttia kestävästä ja 35 mk maksavasta osahieronnasta 90 minuuttia kestävään kokohierontaan, jonka hinta on 150 mk.

Lomakylän ensimmäiset tanssit olivat 18.6. ja niitä järjestetään elokuun loppuun asti perjantaisin tai lauantaisin. Järjestelyistä vastaavat sopimuksen mukaan joko Kymi, Verlan Kiri tai Verlan kylätoimikunta. Lomalaisille tanssaheteli on aina maksutonta.

Juhannusaattona runsaasti väkeä

Verlan juhannus sujui henkilöstöpalvelunpäällikkö Leo Silénin mukaan perinteisesti tanssien ja juhannuskokkoa katsellen. Väkeä paikalla oli reilusti yli 500 henkilöä.

"Parkkipaikat ja tienvarret olivat täynnä pysäköityjä autoja, joten moni tuntui viettävän juhannuksensa ainakin aattoillan osalta selvänä. Nuorisoa oli edellisvuosia runsaammin, ja valitettavasti moni heistä oli jo iltopäivällä 'väsyneessä' kunnossa. Tällaisena en koe Verlan juhannusta parhaimpana mahdollisena, mutta en olisi vielä tätä traditiota lopettamassakaan, vaikka se joskus mielessä on käynyt", totesi juhannusjuhlintaa seurannut Silén.

Hän lisää, että onneksi järjestyshäiriöt ovat olleet erittäin vähäisiä eikä ilkeävaltaakaan pahemmin harjoiteta. "Kun juhlinnan jälkeen on kaksi pyhää, ja henkilökunta vasta arjen tullen paikkoja siistimässä, olisi toivottavaa että roskat laitettaisiin roskapöntöihin eikä pitkin nurmikoita."

Oman panoksena Verlan juhannusvieraille ja lähiseudun kesämökkiläisille tarjosi kylätoimikunta juhannustorillaan, josta sai ostaa monenlaista suuhunpantavaa.

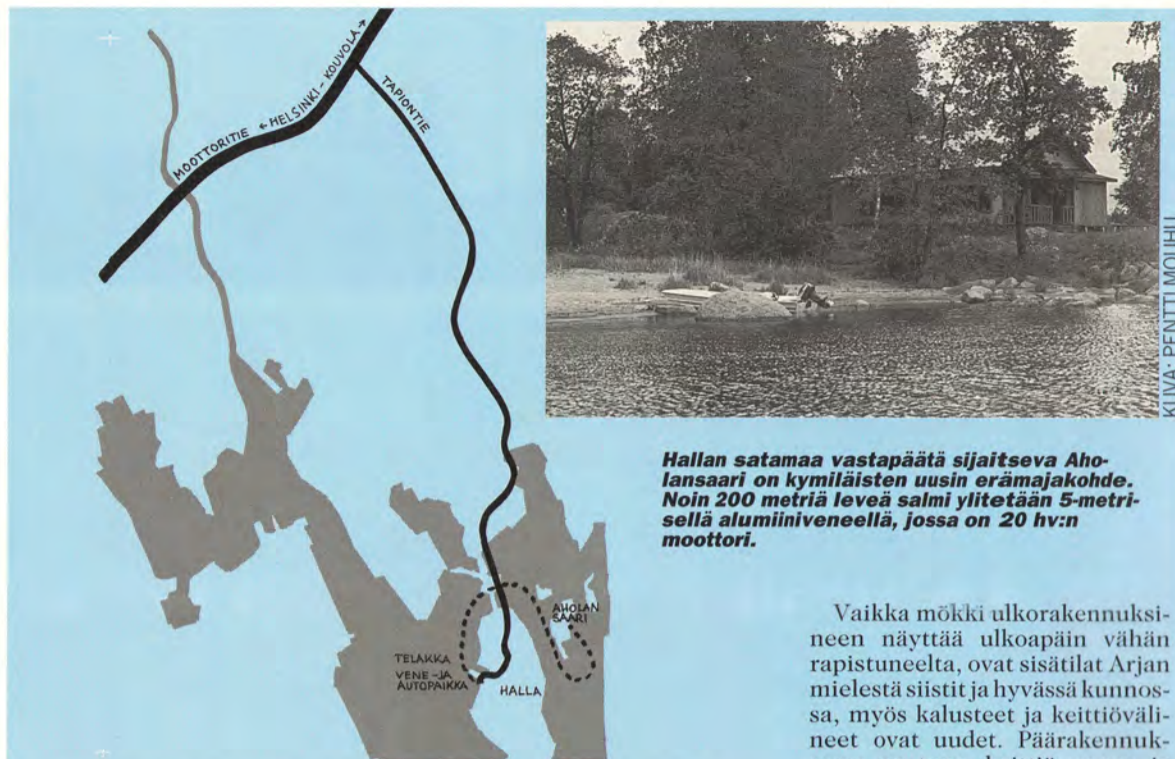

PATRUUNAN PYTINGISSÄ Venäläisen keittiön herkkuja

Verlan lomakylän Patruunan Pytingissä on tarjolla venäläisen keittiön herkkuja sunnuntaina 31.7.1994 klo 12-14.30.

Ruokalistalta löytyy esimerkiksi sillikaviaaria ja kurkkusalaattia hapankerman kera. Lämpimänä ruokana on herkullista omenakastikkeella höystettyä armenialaista kanaa sekä kalamurekettä ja vuolukermaa. Aterian kruunaa maukas rahkatorttu ja grusiinalainen tee.

Lounaan hinta on 40 mk aikuisilta ja 20 mk lapsilta. Lounasvaraukset voit tehdä puh. 388544. Tervetuloa herkuttelemaan!

Hallan satamaa vastapäätä sijaitseva Aholansaari on kymiläisten usein erämajakohte. Noin 200 metriä leveä salmi ylitetään 5-metrillä alumiiniveneellä, jossa on 20 hv:n moottori.

Ensikokemukset Aholansaaren erämajasta myönteisiä

Kymin erämajojen suosio on pysynyt tasaisen hyvänä vuodesta toiseen. Niinpä tänäkin kesänä kaikki erämajaloma-ajat on varattu täyteen. Erämajoille tuli 281 varausanomusta, joista voitiin hyväksyä 197.

Myös uusimman erämajan, Hallan satamaa vastapäätä sijaitsevan Aholansaaren, loma-ajat ovat täynnä.

PK 9:n pituusleikkurilla työskentelevä Arja Nieminen oli kesän ensimmäinen lomavieras Aholansaarella. Perheensä kanssa kesäkuun ensimmäisellä vii-

kolla saarella ollut Arja oli tyytyväinen lomapaikkaansa.

Hänen mielestään merenrannalla sijaitseva erämökki oli lomapaikkana mitä hienoin; maisemat olivat kauniit, rannat hyvät ja kalaakin tuli. Ainakin kesäkuun alussa oli lahjoja noussut mato-ongellakin mukavasti.

Perheen 10- ja 14-vuotiaat lapset kavereineen olivat myös viihtyneet mökillä hyvin. Piha-alueelta löytyy lasten leikkipaikka karuselleineen ja keinuineen. Saaren hiekkarannat sopivat hyvin lasten uimapaikoiksi.

Kävelystestiin osallistuneiden kuntotaso noussut

Toukokuun 17. päivä pidetyn keskuskonttorin kävelytestin tulosten perusteella voitiin todeta sekä naisten että miesten kuntotason nousseen viime syksyn tasosta, joka oli jo tuolloin ollut keskimäärin varsin hyvä.

Testitilaisuuteen osallistui 21 henkilöä. Mukana oli myös toimintajohtaja **Pätti**, jonka kunto todettiin hyväksi. Viime syksynä järjestettyyn vastaavaan testiin osallistui 43 henkilöä.

Jokainen sai testin jälkeen henkilökohtaisen kunto-ohjelman. Liikuntayhdysmiehet **Stig-Olof Forsström** ja **Anssi Pälvialo** toivovat, että väki jaksaisi nou-

dattaa ohjeita.

Lukuisten sattumien johdosta moni halukas ei voinut osallistua testiin, minkä takia keskuskont-

torin henkilökunnalle järjestetään jälleen syksyllä testitapahtuma.

Testitulokset:

A) Vertailuryhmä (identtiset)

	Syky -93	Kevät -94
Naiset	106	109
Miehet	107	112
Yhteensä	107	110

B) kaikki

	Syky -93	Kevät -94
Naiset	105	110
Miehet	101	109
Yhteensä	103	110

Avoimet ovet

Verlan tehdasmuseossa on avoimet ovet maanantaina 18.7.1995 tehtaan sulkemisen 30-vuotispäivän kunniaksi. Oppaana toimii **Esko Pukkila**. Opastetut tehdaskierrokset alkavat tasatuntinein klo 12-16. Tervetuloa.

Uusia julkaisuja

Kymin viestintäosastolta, puh. 2167, voi tilata seuraavia julkaisuja:

Kymi Review

Kymin ulkomainen asiakaslehti Kymi Review 1/94 on ilmestynyt. Kesäkuun lopussa jakeluun tullessa englannin- ja ranskankielisessä lehdessä kerrotaan mm. Ranskan hienopaperimarkkinoista, suomalaisesta perhemetsätaloudesta ja ympäristönsuojelun ajankohtaisista asioista.

Osavuositiedustus

Kymmene Oy:n osavuositiedustus julkaistiin 20.6. Katsaus on suo-

men-, ruotsin- ja englanninkielinen.

Kymen yleisesite

Kymen yleisesitteen uusintapainos on ilmestynyt suomen- ja englanninkielisenä. Uudistetussa esitteessä kerrotaan myös ympäristönsuojelusta.

Verla-esite

Verlan tehdasmuseosta kertova uusi esite on ilmestynyt. Esitettä on tehty suomen-, ruotsin- ja englanninkielinen sekä saksan-, ranskan- ja espanjankielinen painos.

HENKILÖSTÖPALVELU TIEDOTTAA

Kisalippuja

Henkilöstöpalvelussa on vielä päivämatoja pääsylippuineen yleisurheilun EM-kisoihin Helsinkiin 9. ja 11.-14.8. Pakettihinta 170 mk.

Patikkaretki

Kuusankosken tehtaitten henkilöstön yhteinen patikkaretki tehdään Valkealan Kuutin kanavalta Lapinsalmen riippusillan maastoon la 17.9. Kuljetuksista ym. tarkemmin elokuun Uutiskymissä.

KIITOS

Kiitämme Voikkaan koneosaston henkilökuntaa muistamisesta jäädessämme vapaalle.

Juha Saarenpää, Kalevi Hartikainen, Erkki Knapp, Kauko Nikkinen, Kalevi Andersson

Kiitos C-laitoksen välle muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Anja Saarevirta

Kiitos Kymin hienopaperilaisille.

Kale

Kiitos.

Elvi Piira

Kiitos muistamisesta.

Kalevi Turpeinen

Lämmin kiitos kaikille, jotka muistitte minua merkkipäiväni johdosta.

Pertti Jokinen

MYYDÄÄN

Koski-Golfin osake. Tiedustelut puh. 3747922.

Oikaisu

Edellisessä Uutiskymissä olleeseen Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan varsinaista kassankokousta koskeneeseen tiedotteeseen oli tullut painovirheitä, minkä johdosta julkaisemme ilmoituksen uudelleen. Pahoittelemme aiheutunutta epäselvyyttä.

AVUSTUSKASSA TIEDOTTAA

Varsinainen kassankokous Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan varsinainen kassankokous pidettiin Yksyissä 28.4.1994. Kokouksessa vahvistettiin vuoden 1993 tilinpäätös ja toimintakertomus sekä myönnettiin tilivelvollisille vastuuvapaus.

Muina kokouksutuksessa mainittuina asioina käsiteltiin kassan hallituksen esitys uuden työnantajan Faxekalk Oy:n lisäämisestä kassan toimintapiiriin 20.5.1994 lukien. Esitys hyväksyttiin.

Toisena sääntömuutosasiaina käsiteltiin kassan hallituksen esitys kassan sääntöjen kokonaisuutokseksi, jota uusi vakuutuslainsäädäntö edellyttää. Sääntöjen kokonaisuus hyväksyttiin esityksensä mukaisesti voimaanastuvaksi 1.1.1995 lähtien. Molemmat muutokset edellyttävät vielä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hyväksymistä ennen kuin ne tulevat noudatettaviksi.

MERKKIPÄIVIÄ

Sellunkeittäjä **Timo Lehmunen** sellutehtaalta täyttää 50 vuotta 20.8. Hän on syntynyt Muuramessa Kinkomaan kylässä

Kaksivuotisen ammattikoulun hän suoritti Keski-Suomen keskussammattikoulussa, minkä lisäksi hän on käynyt yhtiön ammattikoulun prosessiteknikan kurssin.

Yhtiön palvelukseen hän tuli sellutehtaalle vuorovaramieheksi vuonna 1966. Vuosina 1977-78 hän työskenteli 3-linjan keittäjänä, minkä jälkeen työt jatkuivat jälleen vuorovaramiehen tehtävissä vuoteen 1992 asti, jolloin hän siirtyi nykyiseen tehtäväänsä. Vuosina 1960-61 ja 1963-65 hän työskenteli Schaumanin Säynätsalon vaneritehtaalla.

Timo Lehmunen on toiminut Paperiliiton Kuusanniemen osasto 85:n sihteerinä vuosina 1982-84 ja edelleen vuodesta 1986 lähtien. Lisäksi hän on hoitanut ammattiosaston taloudenhoitajan tehtäviä vuonna 1985 sekä ollut tiedotussihteerinä 1986-87 ja edelleen vuodesta 1992 lähtien. Sellutehtaan aloitetoimikunnan jäsenenä hän on ollut 10 vuoden ajan ja työsuojeluasiamiehenä vuodesta 1977 lähtien. Tällä hetkellä hän on Paperiliiton liittovaltuuston varajäsen ja Kymin hallituksen varajäsen. Hän on ollut mukana myös eri yt-elimissä.

Lehmunen vapaa-ajan harrastuksina ovat historia, sukututkimus, suomalaismetsät ja Keski-Suomen eräajan historia sekä vesilläliikkuminen. **Merkkipäivävastaanotto Kuusankoskitalon Hirvelä-salissa klo 13-17. Ei kukkia.**

Sähköasentaja **Vaino Leppä** hienopaperitehtaan kunnossapidosta täytti 50 vuotta 4.7.

Siistijä **Pirkko Lunkka** Voikkaan

paperitehtaan puhtaanapidosta täyttää 50 vuotta 6.8.

Massankäsittelijä **Kauko Luukkonen** Voikkaan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 10.7. **Kurjenmiekassa Kausalassa on pannu kuumana klo 13-18.** Ilmoita tulostasi 3.7. mennessä, puh. 3260754.

Varakoneenhoitaja **Risto Saks** Voikkaan paperitehtaalta täytti 50 vuotta 7.7.

Sähkösuunnittelija **Juhani Saulila** teknisen osaston suunnittelu- ja palvelusta täyttää 50 vuotta 26.7. **Matkoilla.**

Schoschkoff

Tuotantopäällikkö **Aleksander Schoschkoff** Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 21.7. Hän on syntynyt Helsingissä.

Schoschkoff on valmistunut diplomi-insinööriksi Åbo Akademiassa vuonna 1973 pääaineenaan analyyttinen kemia.

Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran kesäharjoittelijaksi vuonna 1969 ja diplomityönsä hän teki Kuusanniemen sellutehtaalla vuonna 1971. Paperitehtaan kemistiksi ja käyttöinsinööriksi hänet nimitettiin vuonna 1972. Vuosina 1978-79 hän oli paperin myyntitehtävissä Kymmene-Starin palveluksessa Etelä-Afrikassa. Päälystyskone 2:n käyttöinsinööriksi hän siirtyi vuonna 1983 ja vuonna 1988 olivat vuorossa PK 7:n projekti-insinöörin tehtävät. Vuonna 1989 hänet nimitettiin PK 7:n käyttöpäälliköksi. Nykyisessä tehtäväs-

sään PK 7:n tuotantopäällikkönä hän on ollut vuodesta 1993 lähtien.

Aleksander Schoschkoff on toiminut Haminan Ortodoksisen Seurakunnan valtuutettuna vuosina 1974-81 ja Suomen Ortodoksisen kirkkokunnan virka- ja työehtovaliokunnan jäsenenä vuodesta 1984 lähtien. Hän on osallistunut aktiivisesti myös reserviuupseeritoimintaan sekä Lions-toimintaan. Ylempien toimihenkilöiden yhteyshenkilönä Schoschkoff on toiminut vuosina 1990-94. Hän on tällä hetkellä Kymin hallituksen varajäsen kauden 1994-95, hallituksen jäsenenä hän on ollut vuonna 1991.

Vapaa-ajan harrastuksiin hän mainitsee sienestyksen ja marjastuksen sekä talvella murto- ja maahiihtoa. Vuodesta 1993 lähtien on osansa isännän vapaa-ajasta vieny myös perheen koiraa. **Vastaanotto klo 12-17 Miihitie 11:ssä.**

Varamies **Seppo Simola** Kymin höyryvoimalaitokselta täyttää 50 vuotta 26.8. Ammattikoulutukseen hän mainitsee kolmivuotisen ammattikoulun.

Yhtiön palvelukseen Simola on tullut vuonna 1962 putkiseppä Kymin konekorjaamolle, jossa hän työskenteli vuoteen 1988 asti. Vuonna 1988 hän siirtyi vastaavaan tehtävään Kuusanniemen kunnossapitoon ja vuosina 1989-92 hän työskenteli asentajana koneosastolla. Nykyisessä tehtävässään hän on ollut vuodesta 1992 lähtien.

Päälystyskoneenkäyttäjää **Pauli Täyränen** päälystyslaitokselta täyttää 50 vuotta 12.7. Hän on syntynyt Helsingissä. Yhtiön palveluksessa Täyränen on ollut 33 vuotta. **Matkoilla.**

ELÄKKEELLE

Kymin Paperiteollisuus Oy

Työnjohtaja **Tapani Anttila** automaatio-osasto (40 palveluvuotta), kuorimohoitaja **Rauno Kuokka** puunkäsittely (34), kehityspäällikkö **Pasi Kuumola** tutkimuskeskus (22), kirvesmies **Jorma Laukkanen** tehdasrakenuskunnossapito (31), rakennustyöntekijä/siistijä **Marjatta Lehto** rakennusosasto (23), päälystyskoneenkäyttäjää **Raimo Rääkköläinen** C-osasto (37), höyrymies **Lauri Salminen** Kni höyryvoimalaitos (33), väilirullauskoneen

II-apumies **Anja Saarevirta** (30).

Kaukas Oy

Viilaaja **Kalevi Andersson** Vo koneosasto (40), koneistaja **Aimo Hartikainen** Vo koneosasto (30), 2. varamies **Veijo Häärä** Vo puuhiomo (32), massaosaston hoitaja **Tenho Jokivuori** Vo paperi (32), rakennustyöntekijä **Jaakko Joutjärvi** Vo rakennus (33), puunkäsittelijä **Silja Rundberg** Vo puuhiomo (25), puunkäsittelijä **Eino Rusi** Vo puuhiomo (25).

JÄRJESTÖT

Paperiliiton Voikkaan os. 36

Eläkeläisten retki

Paperiliiton Voikkaan osasto 36:n sekä Metalliliiton Voikkaan osasto 12:n eläkeläisten retki Niittylahteen järjestetään tiistaina 12.7.1994. Ennakoilmoittautumiset on tehtävä viimeistään torstaina 7.7.1994 mennessä päällystämismiehen toimistoon, puh. 4013127.

Linja-autot lähtevät Lapinmä-

eltä klo 10.00 ajaen reittejä:

Auto 1: Lapinmäki - Seuratalo - Hirvelänmäki - Oravala (ent. Tiuhosen kauppa) - uutta tietä Voikkaalle - Harjunrannantien risteys - Kymenrannan mäki - Kipparinkurvi - Niittylahti.

Auto 2: Lapinmäki - Työväentalo - Tähtee - Puistokatu - Valtakatu - Pohjoistie - Pilkanmaan koulu - Kipparinkurvi - Niittylahti. Paluu Niittylahdesta noin klo 16.00.

KUOLLUT

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Veikko Aranko, 72, kuljetus (kuollut 27.4.), **Vilho Floman**, 87, Vo paperi (2.5.), **Arvo Hartonen**, 68, Vo paperi (4.6.), **Työne Holkanen**, 93, Ky paperi (29.5.), **Sauli Jokinen**, 76, Vo sähkö (2.5.), **Toivo Jokinen**, 81, ammattikoulu (8.6.), **Erkki Mauno**, 81, Ky sellu (6.6.), **Kaarlo Mauno**, 67, sellun kunnossapito (10.5.), **Esko Niemi**, 66, rakennus (11.5.), **Anshelm Ripatti**, 89, Ky paperi k-pito (8.5.).

Muista memokalenterin käyttö

Memo-käyttäjien toivotaan hyödyntävän nykyistä paremmin memokalenteriaan, mikä helpottaisi myös puhelunvälittäjien työtä heidän pystyessään lukemaan henkilön poissaolotiedot suoraan kalenterista. Kuusankoskella on tällä hetkellä lähes 900 memokalenterin käyttäjää.

HENKILÖUUTISIA

Kymin Paperiteollisuus Oy

Dipl.ins. **Antti Malve**, 35, on 1.9.1994 lähtien nimitetty myyntijohtajaksi vastuualueenaan Kymin paperinmyynti Keski-Euroopan ja Iso-Britannian markkinoilla. Myyntijohtaja Peter Löfgrenille raportoivan Malveen toimipaikkana on Kuusankoski.

Antti Malve on toiminut myyntipäällikkönä Kymmene Far East Pte:ssä Singaporessa vuodesta 1991 lähtien ja tätä ennen eri tehtävissä Kymmene International -myyntiverkostossa.

KymmeneOy Materiaalihallinto ja logistiikka

Kymmene-konsernin materiaalihallinto on rationalisointisyistä päätetty keskittää Lappeenrantaan 1.5. lähtien.

Materiaalihoitaja **Martti Tynkynen** toimipaikkana on Lappeenrannan teknillinen konttori ja hänen yhteystietonsa ovat: Kymmene Oy, Teknillinen hallinto, 53200 Lappeenranta, puh. (953) 514 538, telekopio (953) 412 1822. **Martti Tynkynen** sihteerin tehtäviä hoitaa **Eija Aapro**, puh. (953) 514 429, telekopio (953) 412 1822.

Logistiikan johtajan **Kullervo Lehtosen** toimipaikka on samasta päivästä lähtien Kymmene Oy:n pääkonttori Helsingissä ja hänen yhteystietonsa ovat: Kymmene Oy, Logistiikka, PL 1079, 00101 Helsinki, puh. (90) 131 41 239, telekopio (90) 174 201.

UUTISKYMI

NUMERO 6-7/1994

Toimitus: Kymin Paperiteollisuus Oy, viestintäosasto, 45700 Kuusankoski, puh.vaihde (951) 4021, teleksi 52211 kymco fi, telekopio (951) 402 2186, memotunnus KYTIED.

Päätoimittaja: Reijo Virta, puh. (951) 402 2168.

Toimitussihteerit: Kimmo Reki-mies, puh. (951) 402 2169.

Toimittaja: Irma Niemi, puh. (951) 402 2173.

Osoitteenmuutokset: Terttu Niilo-Rämä, puh. (951) 402 2167.

Kirjapaino: Nettopaino Oy, Korjalankatu 25, 45130 Kouvola, puh.vaihde (951) 3711 501.

Paperi: Griffin Book (Kymex Study) 100 g/m², lievästi puupitoinen, konepäälystetty, mattakalanteroituu painopaperi. Paperille on myönnetty pohjoismaisen ympäristömerkin käyttöoikeus, nro 404 012.

Lehden seuraava numero ilmestyy 26.8. Lehden tarkoitettujen aineiston on oltava perillä toimituksessa viimeistään 12.8. klo 16.00.

ISSN 0358-416X.

KYMIN PAPERITEOLLISUUS

KYMMENE

Harjoittelijoille vapaa-ajan toimintaa tänäkin kesänä

Aikaisempien kesien tapaan Kymin harjoittelijoille on järjestetty yhteistä ohjelmaa ja tutustumismahdollisuuksia.

Harkkarikesä alkoi 8.6. Koskelassa järjestetyllä tutustumistilaisuudella. Kolmisenkymmentä innokasta ilmaantui paikalle kuuntelemaan tiedotuspäällikkö **Reijo Virran** esitystä, tutustumaan ja nauttimaan kinkkukiusausta oluen kera. Alkuillan jäykkä tunnelma laukesi ruokapöydän ääressä ja pian Koskelan kahvion täytti iloinen puheensorina. Keskiviikkona 15.6. oli tutustuminen sellutehtaalle ja tiistaina 12.7. vierailaan hienopaperitehtaalla. Lisäksi Lappalan sauna on varattu harjoittelijoiden omatoimiseen käyttöön 21.6. ja 5.7. Viimeinen harjoittelijatilaisuus on Verla-ilta 21.7.

Tänä kesänä Kymillä on harjoittelijoina 72 henkilöä, joista 29 konttori- ja 44 teknisiä harjoittelijoita. Tonnilla töihin -kampanjaan osallistuu tänä vuonna 96 nuorta. Suurin tonnilaisten työllistäjä on rakennusosasto. Teknisistä harjoittelijoista suurin osa on poikia ja konttoriharjoittelijoista tyttöjä. Harjoittelijoiden yhdyshenkilönä toimii **Anna-Leena Terhema**. Hänet löytää tarvittaessa viestintäosaston kautta, puh. 2173. Yhdyshenkilön tavoitteena on järjestää valmiin ohjelman lisäksi myös muuta toimintaa mahdollisuuksien mukaan, mikäli innokkuutta löytyy. Ehdotuksia vastaanotetaan.

Ajatuksia harjoittelusta
Koulutuspäällikkö **Esko Niittymäen** mielestä osastoilla on vielä harjoittelijoiden perehdyttämisen suhteen paljon tekemistä. Lomakauden alku on usein liian lyhyt aika perehdyttämiseen. Perehdyttäjällä tulisi olla hyvät pe-

TEKSTI: ANNA-LEENA TERHEMAA

Vajaa puolet tämän kesän harjoittelijoista saapui tervetuliaisiltaan Koskelaan.

r u s -
t i e d o t
y r i -
t y k -
s e s t ä .
O s a s -
t o i l l a
t y y d y -
t ä ä n
h y v i n
u s e i n
s i i -
h e n ,
e t t ä
o t e -
t a a n
a i k a i -
s e m m i n
o l l u t ,
t a p o i h i n
j a t ö i h i n
o p p i n u t
t y ö n t e k i -
j ä . " I h a n n e t a p a -
u k s e s s a
h a r j o i t t e l i j a
t y ö s k e n t e l i s i
m a k s i m i s s a
k a k s i k e s ä ä
s a m o i s s a
t y ö t e h t ä v i s s ä
" , N i i t t y m ä k i
t o t e a a . " L i s ä k s i
o l i s i t e h t ä v ä
s e l v ä e r o
t a v a l l i s e n
k e s ä t y ö n t e k i -
j ä n j a
h a r j o i t t e l i j a n
v ä l i l l ä .
T o i v o n m y ö s ,
e t t ä m e i l l ä
o l i s i t a r j o l l a
e n e m m ä n
h a r j o i t t e l u p a i k -
k o j a . " K e s ä h a -
r j o i t t e l i j o i t a
v o i t a i s i n
h y ö d y n t ä ä
s i j a i s u u s s i s s a
m y ö s m u i n a
a j a n -

Vakavia olivat tonnilaisten ilmeet ensimmäisen työpäivän aamuna.

kohtina. Kesäharjoittelijan tulisi myös itse olla aktiivinen jo ennen kuin hän aloittaa työt. Kesän jälkeen he voisivat kertoa eteenpäin oppilaitoksille, mitä yrityksessä valmistuneilta odotetaan. Tuleva vakainnen työpaikka voisi olla metsäteollisuudessa tai sitä palvelevissa toiminnoissa. Mm. toimitusjohtaja **Pehr-Eric Pätt** on työskennellyt aikanaan Kymillä harjoittelijana.

dessakin. Vapaa-aikanaan Sami harrastaa urheilua. Kouvolalainen **Janne Manninen**, 25, opiskelee Lappeenrannan teknillisessä oppilaitoksessa kone- ja metallitekniikkaa ja hän valmistuu koneteknikoksi kahden vuoden kuluttua. Jannen työt Kymillä käsittävät lähinnä koneiden käytön harjoittelua. Työajan ulkopuolella hän soittaa ki taraa ja harrastaa urheiluammuntaa.

Koneosastolla kymmenen harkkaria

Sami Arola, 22, työskentelee toista kesää koneosastolla. Hän on kirjoittanut ylioppilaaksi Kuusankosken lukiossa 1991 ja opiskelee Lappeenrannan teknillisessä korkeakoulussa konetekniikkaa. Kaksi opiskeluvuotta on jo takana ja tuntematon määrä vuosia edessäpäin. Työtehtäviin hänellä on tänä kesänä kuulunut tela- ja terähiointaa ja samantyyppiset hommat kiinnostaisivat tulevaisuu-

Sami Arola (vas.) ja Janne Manninen työpaikkansa pihalla.

työpaikan saamisesta riippuu myös hänen valmistumisensa ajankohta.

Uwe Sonntagin urakka päättyi

Tuleva insinööri kertoo nauttineensa harjoittelujastaan Suomessa. Aluksi oli kieliongelmiä. Kun sanat ja eleet eivät enää riittäneet, Uwe turvautui kuvalliseen viestintään. Englannin käytännön kielitaito on harjoitteluajana parantunut reilusti. Lisäksi Uwe kertoo saaneensa kokemusta paperinvalmistuksesta ja nähneensä millaista työtä insinöörit yrityksessä tekevät. Suomen kylmä talvi yllätti haastavammaksi, mutta Uwe on iloinen saatuaan nauttia Suomen luonnosta, kulttuurista, vapusta, suomalaisesta oluesta ja kesämökkielämästä. Lisäksi hänestä oli kiva nähdä, miten ihmiset elävät muualla maailmassa.

Uwe Sonntag omimassa ympäristössään, hienopaperin laboratoriossa.

Saksalainen **Uwe** työskenteli helmikuusta saakka hienopaperin teknologiaosastolla. Harjoittelu hänen osaltaan päättyi kesäkuun puolessa välissä. Uwe on 25-vuotias ja kotoisin Papenburgista Saksasta. Hän opiskelee Münchenissä paperitekniikkaa. Hänellä on edessä viimeinen opiskeluvuosi, jonka aikana hänen täytyy kirjoittaa diplomityö paperialan yrityksen palveluksessa. Diplomi-töyöpaikka on Uwen mukaan hankala saada ja

Työpaine saa pääsi huimaamaan? Silloin on tauko paikallaan!

TYÖSUOJELU
KYMEN PAPERITEOLLISUUS

Työtaturmat toukokuussa 1994

Yksikkö	Toukokuu		Vuoden alusta	
	-94	-93	-94	-93
C- ja MG-paperi	2	2	17	13
Hienopaperi	5	9	36	34
Tehdaspalvelu	9	10	27	32
Energiantuotanto	1	3	6	7
Sellutehdas	3	7	9	15
Muut	2	1	8	10
Työmatkaturmat (sisätyvät edellisiin)	1	1	14	16
Yhteensä	20	32	103	111

Kymillä viimevuotista enemmän kesätyöntekijöitä

Kymen tehtailla on tänä vuonna 164 työntekijälomittajaa. Kolmisenkymmentä nuorta enemmän sai lomittajan paikan viime vuoden verrattuna. Samoin teknisten ja toimihenkilöharjoittelijoiden määrä on kasvanut viime kesästä 46:sta 74:ään. Tonnin palkalla töihin on saapunut lähes sata nuorta. Viime vuonna tonnilaisia oli noin 60. Suurin osa kesätyöntekijöistä on opiskelijoita.

Toiseksi suurin kesätyöllistäjä

Kuusankosken tehtailla on Voikkaa, jonka 147 kesäihmistä jatkautuvat 16 toimihenkilöharjoittelijaan ja 131 työntekijälomittajaan. Voikkaa on työllistänyt myös paikkakunnan työttömiä opiskelijoiden lisäksi. Finnish Peroxides työllistää 15 määräaikaista työntekijää, Combitransilla on kolme kesäapulaista, Finnish Chemicalsilla kaksi ja Finnterminalsilla yksi kesäpoika.

KYMMENE JA EUROOPAN INTEGRAATIO

Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on luonteva ratkaisu ja jatkoa sille kehitykselle, mikä Suomen taloudessa on vallinnut toisen maailmansodan jälkeen. Suomen EU-jäsenyys ei siis aloita mitään uutta aikakautta, mutta jättäytyminen ulkopuolelle merkitsisi selvää muutosta aiempaan kehitykseen.

Euroopan taloudellinen ja poliittinen yhdentyminen syvenee ja laajenee kaikissa tapauksissa. Euroopassa uskotaan, että kansallisvaltion poliittinen ja taloudellinen tulevaisuus on parhaiten turvattu EU:n jäsenenä.

EU- ja EFTA-maiden yhteinen bruttokansantuote on noin 5 000 miljardia US dollaria. Toinen, vielä tätä suurempi talousliitto on Yhdysvaltojen, Kanadan ja Meksikon muodostama NAFTA, jonka bruttokansantuote on 6 000 miljardia US dollaria. Maailman kolmannen talousmahdin, Japanin, bruttokansantuote on 3 000 miljardia US dollaria.

ETA-Eurooppa on kuitenkin maailmankaupan suurin viejä ja tuoja. EU:n ja EFTA:n yhteistyössä ETA-sopimuksineen ja muutoin sekä toisaalla EU:n laajenemisessa on pohjimmiltaan kyse taloudellisesti vahvemman Euroopan luomisesta kolmen alueellisen talousmahdin keskinäisessä kilpailussa.

Suomen vienti ja tuonti ovat yli 70 %:sti sidoksissa EU- ja EFTA-maihin. Koko viennistämme EU-alueelle suuntautuu yli 50 % ja metsäteollisuuden viennistä noin 70 %. Metsäteollisuuden päämarkkina-alue on siis Eurooppa. Pohjois-Amerikka ja Japani ovat tärkeitä, mutta vain päämarkkinaa täydentäviä.

Koska Kymmenen strategiana on keskittyä Euroopan markkinoihin ja sillä on merkittävää tuotannollista toimintaa useassa nykyisessä jäsenmaassa, on todennäköistä, että Kymmenellä yhtiönä olisi suuri mahdollisuus vaikuttaa aktiivisesti ja tulla kuulluksi meille tärkeissä asioissa, mikäli Suomi liittyy EU:iin.

Suomen ja Euroopan unionin välinen neuvottelutulos

Suomen hallitus päätti helmikuussa 1992 hakea Euroopan unionin jäsenyyttä. Eduskunta asetti ns. reunaehdot jäsenyysneuvotteluille, jotka saatiin päätökseen talvella 1994. Liittymissopimuksen allekirjoitus tapahtuu kesäkuussa Korfula EU:n huippukokouksessa.

Jäsenyyden välittömät vaikutukset on mitattavissa Suomen unionille maksamina osuuksina ja toisaalta Suomeen palautuvilla rahamäärillä.

EU-maat ovat sopineet Edinburghin kokouksessa joulukuussa 1992 unionin rahoituksesta vuosina 1993–1999. Unionin menot saavat vuonna 1995 olla enintään 1,21 % jäsenmaiden yhteisestä bruttokansantuotteesta. Menot voivat vähitellen kohota, mutta eivät saa ylittää vuosituhannen vaihteeseen tultaessa 1,27 %:n rajaa.

Jäsenmaiden budjettiin maksamat summat koostuvat arvonlisäveron tuotosta, bruttokansantuotteeseen suhteutusta maksusta sekä tulleista ja maatalousmaksusta. Suomen jäsenmaksuosuus vuonna 1995 tulee olemaan nyt käytävissä olevilla arviointiperusteilla 6,8 miljardia markkaa. Se on EU:n budjetista runsaat 1,5 %.

Välittömien vaikutusten toisessa vaakakupissa ovat tulonsiirrot EU:sta takaisin Suomeen. Voittopuolisesti ne ovat erilaisia maatalouspoliittisia tukia.

Maatalous

Maatalouspolitiikka on harmonisoitu eli hoidettu yhteisesti EU:ssa jo alusta lähtien. Yhteisestä maatalouspolitiikasta käytetään lyhennystä CAP (Common Agricultural Policy). Se perustuu hintasääntelyyn, jolla tuottajahinnat nostetaan maailmanmarkkinahintojen yläpuolelle tuontimaksuin ja hinnanerokorvauksin.

GATT'in Uruguay'n kierroksessa on ollut tavoitteena maatalouden tukijärjestelmien vähentäminen ja purkamisenkin, jotta vientitukiaiset eivät kohtuuttomasti

vääristäisi maailmankauppaa. EU:n ja Yhdysvaltojen sopimuksen mukaisesti maatalouden kokonaistukea alennetaan vuosina 1995–2000 20 % vuosien 1986–1988 keskiarvosta. Tuottajahintojen aleneminen kompensoidaan EU:ssa pinta-alatukena viljelijöille. Suurtilojen viljelijöiden on kuitenkin kesannoitava 15 % tuen kohteena olevasta viljelyalasta.

Epäsuotuisten luonnonolosuhteiden takia Suomen maatalous kokee vaikeuksia, ja tuottajahinnat laskevat keskimäärin noin kolmanneksella. Ero on kompensoitava viljelijöille unionin ja/tai Suomen kansallisin varoin maksettavalla hinta- ja tulotuella.

Suomen maatalouden sopeuttamisessa EU:n järjestelmään on otettava huomioon seuraavat seikat:

- kansantaloudellisesti ei ole edullista tuottaa kaikkia tuotteita itse,

- Suomen maatalouden tuottavuus on vain kolmasosa siitä mikä se on Tanskassa ja Hollannissa.

- maatalouden tuottavuutta voidaan nostaa rationalisoimalla ja tilakokoa kasvattamalla.

Maatalouden tuottajahintojen laskiessa kuluttajat hyötyvät elintarvikkeiden halpenemisesta. Ruokakorin hintaan vaikuttaa suoraan elintarvikkeiden arvonlisävero, jota on verrattava siihen vaikutukseen, joka on aiheutunut alkutuotevähennyksen verotuesta. Elintarvikkeiden arvonlisäveroksi on esitetty 17 %, joka myöhemmin laskee 12 %:iin.

Neuvotteluissa on päätetty, että EU maksaa tuotantoon sitoutumatonta, mutta neuvotteluissa kiintiöissä pitäytyvää CAP-tukea ensimmäisenä jäsenyysvuonna 1,7 miljardia markkaa. Vähemmän suotuisille alueille (LFA) maksetaan EU-tukea 0,45 miljardia markkaa ja kotimaista 1,05 miljardia markkaa. Myös eteläisempään Suomeen ulottuvaa ympäristötukea maksetaan sekä EU:n että Suomen budjetista 0,85 miljardia markkaa.

Unioni antaa mahdollisuuden myös

EU:n tavoitteena on luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö. Ministerineuvosto päättää yhteisistä määräyksistä, mutta jäsenmaat voivat soveltaa ankarampia ympäristösäädöksiä.

muiden kansallisten tukien maksamiseen. Suomen hallitus on esittänyt, että pysyvää pohjoista tukea maksettaisiin 3,8 miljardia markkaa, tukea kuljetuksiin 0,15 miljardia ja maatalouden rakennepoliittista tukea 0,3–0,5 miljardia markkaa. Tämän lisäksi maksetaan siirtymäkauden tukea 3 miljardia markkaa kansallisista varoista.

Elintarviketeollisuudelle maksettaisiin kertaluonteisena varastokorvauksena noin 2 miljardia markkaa ja ns. sopeutustukea 0,5 miljardia markkaa.

Maatalouden tulokompensatiolla pyritään siihen, että maanviljelijät säilyttävät tulonsa ennallaan verrattuna nykytilanteeseen. Myös koko kansantalous hyötyy, koska elintarvikkeiden arvonlisäverosta aiheutuva rasite on vähäisempi kuin nykyinen alkutuotevähennys ja toisaalta rajasuojan poistuminen lisää kilpailua. Kansantaloudelle koitua hyöty on sitä suurempi mitä voimakkaammin maatalouden tuotantorakennetta kehitetään ja maatalouden tuottavuus kohoaa.

Metsäteollisuuden yksityismetsäsektorilta ostamasta puusta noin puolet tulee sellaisilta myyjiltä, jotka saavat enemmän kuin puolet tuloistaan maataloudesta. Metsäteollisuuden puuhuollon kannalta on tärkeää saada aikaan oikein mitoitettu maatalouspoliittinen ratkaisu.

EU-jäsenyys merkitsee myös muutosta kriisitilanteisiin varautumisessa.

Suomi voi samaan tapaan kuin muutkin jäsenmaat hankkia elintarvikkeita unionin interventiovarastoista mahdollisen kriisivaiheen aikana.

Alue- ja rakennepoliittikka

Euroopan unionin harjoittama aluepolitiikka tähtää sisäisten kehityserojen tasaamiseen. Aluerahastosta suunnataan varoja alueille, joissa BKT/asukas on alle 75 % unionin keskiarvosta, taantuville teollisuusalueille ja pitkäaikaistyöttömyydestä tai nuorisotyöttömyydestä kärsiville alueille sekä harvan asutuksen alueille.

Neuvotteluissa luotiin pohjoisten hakijamaiden olosuhteita varten uusi ns. kuutosalue. Sen piiriin kuuluvat Nuts II-alueet, joiden asukastiheys on alle kahdeksan henkeä/km². Koko Lappi, Kuusamon seutukunta, Kainuu, Pohjois-Karjala, Etelä-Savo, Suomenselän alue sekä eräitä muita kuuluu tähän kuutosalueeseen. Aluetukea ja lähinnä pitkäaikaisyöttömyyden ja nuorisotyöttömyyden takia maksettavaa tukea Suomi saa vuosittain 2 miljardia markkaa.

Tutkimusohjelmat

Tämän vuoden alussa voimaan astunut ETA-sopimus antaa mahdollisuuden osallistua EU:n tutkimus- ja teknologiaohjelmiin. Jäsenyys ei lisää eikä laajenna

periaatetasolla Suomen mahdollisuuksia. Käytännössä on kuitenkin tapahtunut niin, että unionin jäsenmaat hyötyvät tutkimusohjelmien rahoituksesta ulkopuolisia maita enemmän.

Jäsenyys tuo mahdollisuuden osallistua EU:n tutkimusohjelmien laadintaan ja painopisteiden valintaan, mikä pitemmän päälle takaa suuremman hyödyn tutkimusohjelmista.

Suomen viranomaiset ovat arvioineet, että jo jäsenyyden alkuvaiheessa erilaisia Suomessa tehtäviä tutkimuksia rahoitetaan 0,6 miljardin markan edestä EU:n varoista.

Metsäteollisuuden näkökulma

Metsäteollisuuden vienti on kansantaloudellisesti keskeisessä asemassa. Koko viennistä metsäteollisuuden osuus on n. 40 %, mutta kun yli 70 %:sesti tuotanto perustuu kotimaiseen tuotantopanoksiin, kohoaa metsäteollisuuden osuus Suomen nettovientituloista yli 60 %:n.

Euroopan unionin alue on Suomen metsäteollisuuden tärkein markkina-alue. Sinne suuntautui viime vuonna viennistä 66 %.

Euroopan unionin alueella valmistetaan paperia ja kartonkia n. 40 milj. tonnia vuosittain. Suomen, Ruotsin, Norjan ja Itävallan vuotuinen tuotanto on n. 23 milj. tonnia. EU:n paperi- ja kartonkituotteiden 62 %:n omavaraisuusaste kohoakin lähelle 100 %, jos kaikki jäsenyyttä hakeneista maista liittyvät unioniin.

Ensikuidun tuottajina pohjoisen havumetsävyöhykkeen maat ovat vahvoja. Pelkästään Suomen ja Ruotsin yhteinen selluntuotanto on kaksinkertainen verrattuna EU-alueeseen. Jos kierrätyskuidun osuus lasketaan mukaan, on tilanne tietysti toinen, käytetäänhän jätteenpaperia paperin ja kartongin tuotannossa EU-alueella n. 20 milj. tonnia.

EU-maiden paperitehtaat ja muut metsäteollisuuden tuotantolaitokset ovat kooltaan selvästi pienempiä kuin suoma-

laiset. Välimeren alueen jäsenmaissa paperikoneiden vuosituotanto on keskimäärin 10 000–20 000 t.

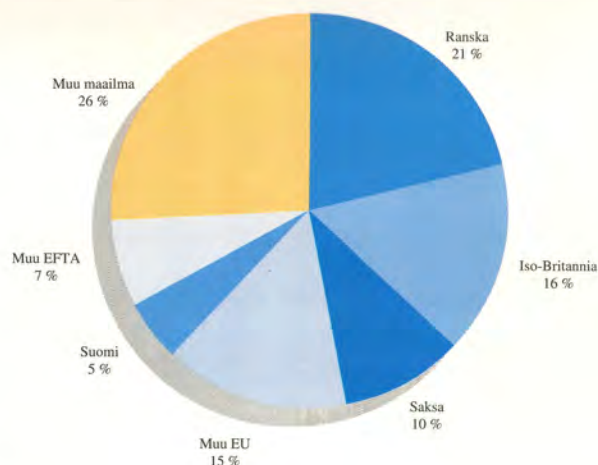
Paperin kulutus vaihtelee EU-alueella suuresti. Vähiten paperia kulutetaan Portugalissa ja Irlannissa, missä kulutus on vuosittain n. 80 kg/asukas, ja eniten Tanskassa, Hollannissa ja Belgiassa, missä kulutus on yli 200 kg/asukas vuodessa, mikä on samaa tasoa kuin Suomessa ja Ruotsissa.

EU-alueen paperi- ja kartonkitehtaita on 1/5 ulkopuolisten omistuksessa. Tästä osuudesta Ruotsi kattaa 43 %, Suomi 28 % ja Yhdysvallat 23 %.

Ensimmäinen suomalainen metsäteollisuuden ulkomaalainen tuotantolaitos oli silloisen Kymi Osakeyhtiön vuonna 1930 ostama Star Paper Englannissa. Metsäteollisuuden etabloituminen Eurooppaan oli kuitenkin hidasta ja pääsi vauhtiin vasta varsinaisesti 1980-luvulla.

Suomalaisten yritysten paperi- ja kartonkikapasiteetista on EU-alueella vajaa neljännes. Kymmene Oy:n vuoden 1993 liikevaihdosta 40 % tuli konsernin ulkomaisista tytäryhtiöistä.

Aikakauslehtipaperien myynnin arvo 1993

Päästöt eivät kunnioita valtakuntien rajoja. Monet ympäristöongelmat ovat sellaisia, että niitä on järkevintä ratkoa kansainvälisessä yhteistyössä.

Suomen metsäteollisuudelle EU-jäsenyydestä koituvat hyödyt

Suomen metsäteollisuus toimialana on vahva Euroopan unionissakin. Suomi voi käyttää hyväkseen metsätalouden ja metsäteollisuuden osaamista ja saavuttaa tietyn erityisaseman unionin päätöksenteossa.

Toistaiseksi unionilla ei ole yhteistä metsäpolitiikkaa. Unionin eteläiset maat ovat kuitenkin jo jonkin aikaa vaatineet yhteisiä näkemyksiä ja sen myötä yhteistä rahoitusta. Euroopan Parlamentti on useamman kerran käsitellyt selvityksiä, joissa esitetään yhteistä metsästrategiaa.

Metsätaloutta on EU:ssa sivuttu osana maatalouspolitiikkaa, tukemalla peltojen metsitystä ja metsänparannusta. Maatalouspolitiikassa on asetettu teoreettiseksi tavoitteeksi 10 miljoonan peltohehtaarin poistaminen maataloustuotannosta. Tällaisen alueen metsittäminen merkitsisi EU-

alueelle uutta metsäpotentiaalia, jossa vuotuinen kasvu olisi yhtä suuri kuin Suomen metsien vuotuinen kasvu.

Euroopan unioni on tulliliitto eikä sen sisällä saa olla kaupan esteitä. Sillä on yhteinen kauppapolitiikka suhteessa kolmansiin maihin ja se kerää jäsenmaidensa tullitulot yhteiseen budjettiin. Se on maailmankaupan suurin osapuoli, jonka osuus on maailman tuonnista 16 % ja viennistä 15 %.

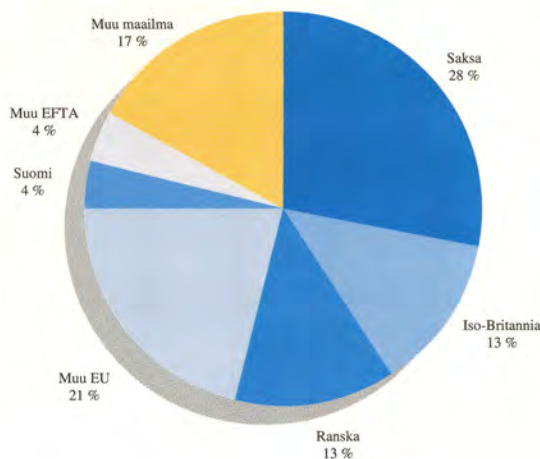
Kauppapolitiikka on unionin vahvin yhteistoimintamuoto. Vaikutukset ovat suurimmat niillä toimialoilla, missä unioniin liittyvällä maalla on hyvä kilpailukyky suhteessa unionin muihin jäsenmaihiin.

EU:n harjoittama kauppapolitiikka on protektionistisempaa kuin jäsenmaiden erikseen harjoittama kauppapolitiikka olisi. Alueellinen integraatio on aina helposti luonteeltaan sisäänpäin kääntyvä. Toisaalta, kun jäsenmaa suojelee jotakin tiettyä kaupanaluetta tai hyödykettä, se pyrkii samalla saattamaan tämän suojelun myös osaksi yhteisön politiikkaa.

Unionin kilpailulainsäädäntö on erittäin tiukka. Suomi on uudistanut omat lakinsa ja ne ovat yhtäläiset EU:n lainsäädännön kanssa. Kymmene on kouluttanut avainhenkilöstön pyrkimyksenä välttää epäselvien tilanteiden syntyminen.

Kun tullit ovat Euroopan kaupasta poistuneet ja GATTin Uruguayn kierros vähitellen poistaa tullit maailmankaupastakin, ovat erilaiset näkymättömät kaupanesteet tulleet tilalle.

Hienopaperien myynnin arvo 1993

Metsäteollisuuden ja myös Kymmenen kannalta on uhkana kierrätyspaperin mahdollinen käyttöpakko tietyissä paperilajeissa. Belgian EKO-veron voimaanastumista on lykätty, vastaaventyypiset hankkeet Englannissa ja Hollannissa eivät niinkään ole edenneet. Vain Yhdysvalloissa vaaditaan joissakin tapauksissa kierrätyspaperiosuuksia.

Unionin jäsenenä metsäteollisuuden mahdollisuudet osallistua sekä yrityskohdittaisesti että työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kautta päätökseen tulevien asioiden valmisteluun on merkittävä etu. Tuotteidemme myyntiin ja markkinointiin oleellisesti vaikuttavat seikat ovat tulossa ratkaisuun. EU:n pakkausdirektiiviä on käsitelty kahden vuoden ajan. EKO-merkit määrittelykriteereineen ovat edelleen hyväksyttävää. Hiilidioksiidiveron ja muun energiaverotuksen valmistelu on käynnissä. Nämä kaikki antavat esimerkinomaisesti kuvan myös Kymmeneen kohdistuvista haasteista.

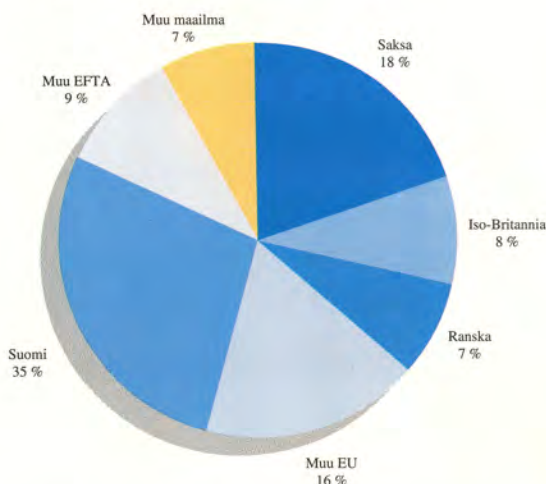
ETA-sopimus poistaa kaupankäynnin tiellä olleita fyysisiä, verotuksellisia ja teknisiä esteitä. Mutta vasta jäsenyyden jälkeen poistuvat esimerkiksi nyt EU:n ulkorajoilla olevat suomalaisten tavaroiden tullitarkastukset ja alkuperäsääntöjen aiheuttamat rajoitteet.

Eurooppalainen standardisointijärjestö (Comite Européen de Normalisation), johon Suomikin on jo pitkään kuulunut tutkii tuotteiden ominaisuudet, määrittelee tuotekohtaiset ja tekniset erittelyt. Tämä käytäntö jatkuu myös jäsenyytilanteessa.

Metsien hoidolla on Suomessa pitkät perinteet. Ensimmäiset metsää ja metsäluontoa käsittelevät lait on säädetty itsenäisyyden alkuvuosina. Metsänistutukset ja kehittyneet hoitomenetelmät ovat taanneet aina vain suuremman puuvarannon myös yhtiön omissa metsissä. Metsien monimuotoisuus, biodiversiteetti, on taattu perustamalla luonnonsuojelualueita ja kansallispuistoja sekä säilyttämällä muutoinkin eläimistön tai luonnon puolesta arvokkaat kohteet hakkuiden ulkopuolella.

Suomalaista metsäpolitiikkaa ei riittä-

Pakkausmateriaalien myynnin arvo 1993

vän hyvin tunnettu muualla Euroopassa. Tropiikin metsiin liittyvät ongelmat tai kanadalaisten tapa käsitellä omia metsiään sekoitetaan silloin tällöin Suomen tai Skandinavian metsäpolitiikkaan. Unionin jäsenenä mahdollisuutemme ohjata Pohjois-Euroopan metsäekologiasta ja metsätalouden perusteista sekä metsävarojen määrästä käytävää keskustelua oikeaan suuntaan ovat paremmat.

Koko maan hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että teollisuus investoi tuotantolaitoksiinsa pitääkseen yllä tehokasta toimintaa ja voidakseen lisätä tuotantoaan. Unionin jäsenyys parantaa Kymmenen mahdollisuuksia investoida Suomeen. Sisämarkkinoiden luonteeseen kuuluu suosia sille sijoittunutta tuotantoa. Jos jäsenyys ei toteutuisi, olisi eri syistä välttämätöntä suunnata investointitoimintaa EU:n alueelle.

Unionin jäsenenä Suomi on ulkomaa-laisten kannalta kiinnostavampi sijoituskohte. Jäsenmaista vain Suomella on yhteinen raja Venäjän kanssa, ja Venäjä on suotuisissa olosuhteissa suurin ja potentiaalinen uusi lähimarkkina-alue koko Euroopalle. Infrastruktuuriin tai muutoin raja-alueille toimintansa kohdistavat rakennerahastot hyödyttävät myös metsäteollisuutta. Monet varsinkin Itä-Suomeen sijoittuneet tuotantolaitokset, ovat riippuvaisia Venäjältä tulevasta raaka-aineesta.

Yhteisellä rahapolitiikalla on tarkoitus tulevaisuudessa lujittaa unionia ja tehostaa

Euroopan työntekijä- ja työnantajajärjestöt osallistuvat jatkuvasti EU-säädösten valmisteluun.

talouspolitiikkaa. Yhteinen raha pienentäisi liiketoimikuluja EU:n markkinoilla, kun rahaa ei tarvitsisi muuttaa eri valuutoiksi. Valuuttakurssiepävarmuus poistuisi ja helpottaisi ulkomaankauppaa. Myös korkotaso yhtenäistyisi, mikä lisäisi talouspolitiikan uskottavuutta.

EMU:n (European Monetary Union) toteutumiseen liittyy tällä hetkellä monia epäilyksiä ja on todennäköistä, etteivät kansalliset valuutat kokonaan poistu.

Suomen metsäteollisuudelle koituvat haitat
Maailmankaupan liberalisointipyrkimyksistä huolimatta voi olla mahdollista, että Euroopan, Pohjois-Amerikan ja Japanin välisessä kaupassa tulee esiintymään hankaluuksia. Tällaisessa tilanteessa myös Kymmenen vienti Euroopan Unionin ulkopuolelle saattaa vaikeutua, mutta toisaalta jäsenyydestä sellaisenaan on etua, jos vientimme kohtaa rajoitustoimia kolmansissa maissa, koska unionin vaikutusvalta kauppapoliittisesti on niin suuri.

Uudessa eurooppalaisessa tilanteessa kilpailu parhaasta työvoimasta kiristyy. Meidän tapauksessamme se merkitsee sitä, että koulutettu väestönosa hakeutuu aikaisempaa helpommin eurooppalaisille työmarkkinoille eikä vastaavia resursseja ole hakeutumassa Suomeen.

Unionin piirissä on suunnitteilla kuljetuspolitiikan harmonisointiin tähtääviä pyrkimyksiä. Suomen raskaiden ajoneuvoyhdistelmien akselipainot ovat 60 t, mutta Euroopan Unionin alueella 40 t. Myös rekkojen pituuksissa ja leveyksissä on eroja.

Jos unionissa käsittelyssä olevat direktiiviehdotukset johtaisivat päätöksen yhtenäisestä kalustosta, lisäksi se sekä investointikustannuksina että käyttökustannuksina metsäteollisuuden ja koko kansantalouden kuluja.

EU on solminut vapaakauppasopimuksen kaltaisia sopimuksia monien ulkopuolisten maiden kanssa. Näin ollen Suomen viennille esimerkiksi Baltiaan tai Kevsosopimusten piirissä olleisiin maihin ei pitäisi koitua ongelmia. Venäjän kanssa ei EU:lla kuitenkaan ole vastaavia sopimuksia, jolloin kaupankäyntimme Venäjän suuntaan saattaa hankaloitua nykytilanteeseen verrattuna.

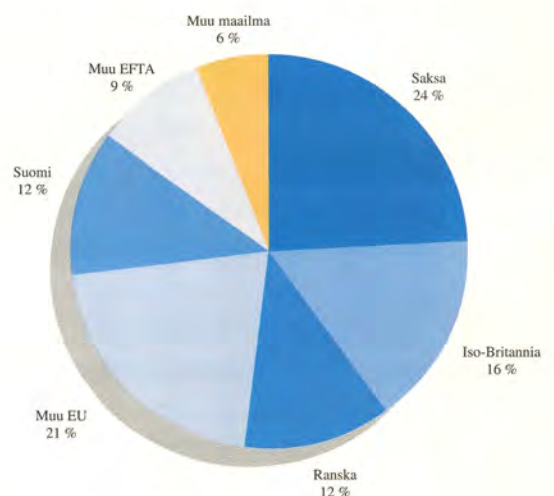
Kymmene eurooppalaisena yhtiönä

Yhtiömme tavoitteena on ollut keskittyä harvoille päämarkkinoille suurilla markkinaosuuksilla. Toteuttaessaan tätä tavoitetta yhtiöstä on tullut tärkeä paperin ja mekaanisen metsäteollisuuden tuotteiden toimittaja nykyisiin EU-maihin, pääasiassa Englantiin, Saksaan ja Ranskaan. Näiden maiden osuus v. 1993 oli liikevaihdostamme peräti 54 %. Muiden EU-maiden osuus oli 21 %.

Suomen metsäteollisuuden ja varsinkin Kymmenen tulevan kehityksen kannalta on todella oleellista voida jäsenenä vaikuttaa EU-maissa tapahtuvaan kehitykseen.

Kymmenen tuotantolaitokset sijaitsevat pääosin Suomessa, missä on parhaat raaka-ainevarat ja metsäteollisuuteen liittyvä

Levytuotteiden myynnin arvo 1993

osaaminen. Muualle päämarkkinoille Eurooppaan sijoittuu myös huomattavaa tuotantoa, lähinnä paperinvalmistusta.

Suurin ulkomailla toimivista tehtaista on Ala-Saksissa sijaitseva vuonna 1969 käynnistynyt Kymin ja Kaukaan alunperin yhteisesti omistama Nordland Papier AG. Sen tuotantokapasiteetti on 820 000 tonnia päällystettyä ja päällystämätöntä hienopaperia. Lisäksi Saksassa on yhtiön omistuksessa pakkausmateriaaleja valmistava Wisapak Mertens GmbH.

Yhtiöllä on myös Ranskassa huomattavaa paperinvalmistusta. Vuonna 1990 ostettu Chapelle Darblay valmistaa 520 000 tonnia päällystettyä aikakauslehtipaperia ja sanomalehtipaperia Normandiassa sijaitsevissa tuotantolaitoksissa. Toinen Ranskassa toimiva paperitehdasyksikkö on hienopaperia valmistava Kymmene France. Sen vuosikapasiteetti on 100 000 tonnia. Luoteis-Ranskassa sijaitseva vaneritehdas Malvaux S.A. ostettiin vuonna 1992.

Vaikka Saksan ja Ranskan merkitys on viime aikoina korostunut, on Iso-Britannia historiallisesti katsottuna ollut Kymmenen tärkein yksittäinen markkina-alue Euroopassa. Viime vuosikymmenen loppupuolella Skotlantiin rakennettu Caledonian Paper plc valmistaa 230 000 tonnia aikakauslehtipaperia pääasiassa Englannin markkinoille.

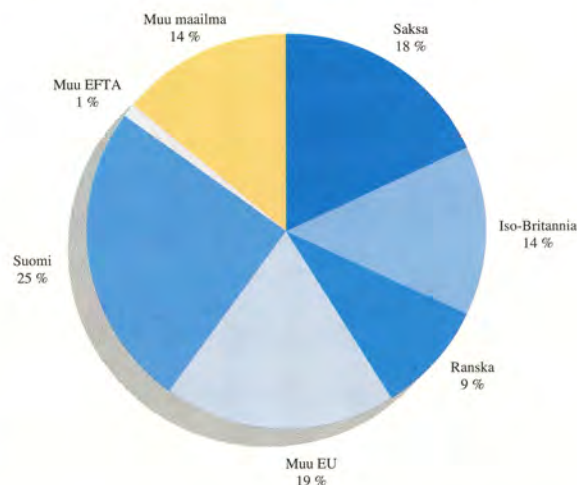
Tämän lisäksi yhtiö valmistaa pakkausmateriaaleja Tanskassa ja on osakkaana pakkausmateriaaleja valmistavassa tehtaassa Puolassa sekä vaneria valmistavassa tehtaassa Venäjällä.

Tuotteiden myynti ja markkinointi tapahtuu omien myyntiverkostojen ja -kanavien kautta. Oma myyntiverkosto on rakentanut reaaliaikaiset tietoliikennetyhdet tehtaiden ja asiakaskunnan välille.

Työntekijä- ja työnantajajärjestöillä on merkittävä asema EU:n päätöksenteossa. Kymmeneläiset ovat välillisesti edustettuina sekä Euroopan ammatillisessa yhteisjärjestössä (ETUC) että Länsi-Euroopan teollisuuden ja työnantajien etujärjestössä (UNICE).

Euroopan paperiteollisuuden yhteistyö-

Sahatavaran myynnin arvo 1993

järjestö (CEPI) on Kymmenen tärkein vaikutuskanava. CEPI:n hallitustyöskentelyyn ja pääjohtajien valtuuskuntaan osallistuu Harri Piehl. CEPI:n metsäkomitean puheenjohtajana toimii Hans-Peter Blauberg. Eurooppalaisten aikakauslehti- ja sanomalehtipapereita valmistavien yhteistyöjärjestössä (Cepiprint) on Jaakko Palsanen ja hienopaperivalmistajien yhteistyöjärjestössä (Cepifine) Pehr-Eric Pätt ja Matti Lindahl.

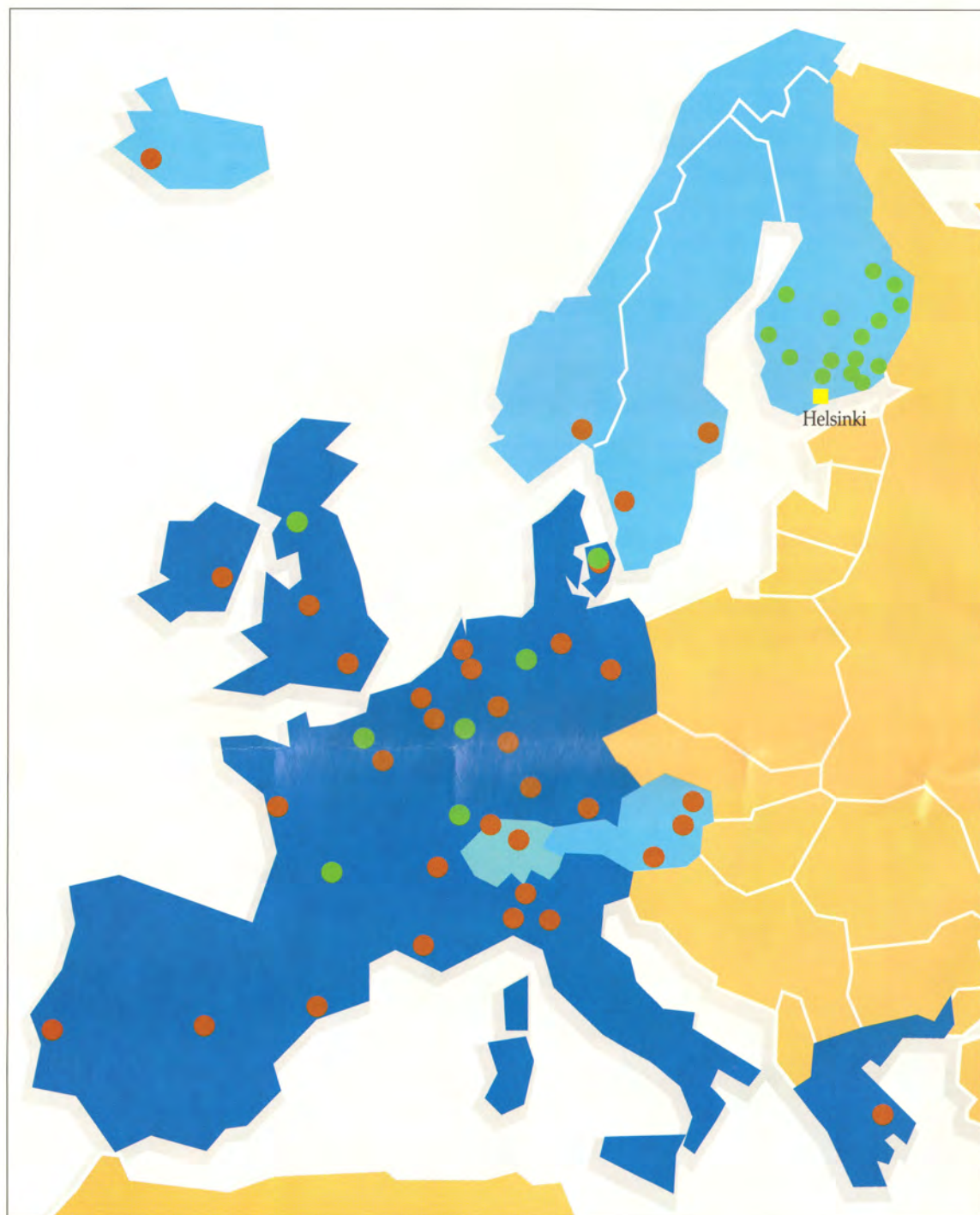
Levyteollisuudella on useampia etujärjestöjä. Euroopan vaneriteollisuuden liitossa (FEIC) on edustajana Paavo Ojanpää, lastulevyteollisuuden (FESYP) ja kuitulevyteollisuuden (FEROPA) liitoissa Matti Pitkänen ja Juhani Viitamo.

Erityisen tärkeitä ovat myös teollisuuden kansalliset järjestöt. Metsäteollisuus ry. on viime vuosina monin tavoin tiivistänyt yhteyksiä muualle Eurooppaan ja sen toiminnassa on mukana useita kymmeneläisiä. Vastaavan saksalaisen järjestön (VDP) hallituksen jäsenenä on Matti Lindahl. British Paper and Board Industry Federationin hallituksessa on David Gray ja Ranskan paperinvalmistajien liiton (COPACEL) hallituksessa Ghislain de Boissieu.

EU- ja EFTA-maiden yhteinen standardisointijärjestö (CEN) on jo pitempään huolehtinut lukuisista teknisiin yksityiskohtiin sekä raaka-aineisiin ja tuotteisiin liittyvistä standardeista. Lähes parikymmentä yhtiöläistä osallistuu eri komiteoiden ja työryhmien työhön.

- Kymmene Oy:n tuotantolaitokset
- Kymmene Oy:n omat myyntikonttorit ja muu myyntiverkosto

Hyvät kymmeneläiset

EU-jäsenyys on Suomelle historiallisesti todella merkittävä asia.

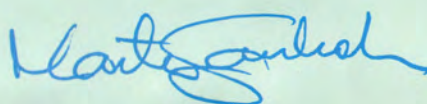
Toisaalta meidän on muistettava, että Suomi on aina ollut osa

Eurooppaa. Nyt on kyse rakenteellisesta muutoksesta.

Tämän esitteen avulla olemme yrittäneet koota Sinulle tärkeimmät

tiedot EU:sta Suomen metsäteollisuuden ja Kymmenen kannalta.

Terveisin

Martin Granholm

KYMMENE

Kymmene Oy
Mikonkatu 15 A, PL 1079, 00101 Helsinki
puh. (90) 131 411, +358 0 131 411
teleksi 122275 kym sf, telekopio (90) 653 884